

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
 Öt soros petit sor egyszer 20 fillér,
 minden következéskor 16 fillér.
 Nyíltár petit sorra 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. ■
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF

Szerda, szeptember 20.

Mai számunk főbb közleményei:

- Aradmegye legtöbb adót fizetői.
- A szegedi ex-főispán zsarolási pöre.
- A kolera.
- Inzultált udvari tanácsos.
- A híres páriai jós nő.
- A megölt miniszterelnök.
- A grófnő eltitkolt levele.
- Kompromisszumos tervezetések.
- Változások a hadügyminiszteriumban.
- A tennisz-verseny.
- A drágaság.
- Tarkaságok.

Az audiencia után.

Arad, szeptember 19

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök audienciája, amelytől a politika fordulópontjának bekövetkezését várták, egyelőre nem változtat a helyzeten. Megy minden a maga útján: az obstrukció is, amelynek lejtős útja már erősen közeleg a vég, az összemorzsolódás felé.

A fordulatot most is inkább sejtteni lehet, mint megjövendölni.

Se a technikai obstrukció, sem pedig a passzív rezisztencia nem tarthat örökké és hogy most már be kell következni valamelyes fordulathoz, annak egyik érdekes és mindenképpen figyelemreméltó bizonyosága az, hogy a néppárt is, mely eddig nem akart, vagy nem mert színt vallani, végre határozottan állást foglalt az obstrukció ellen.

A Kossuth-párt meg a Justh-párt egyelőre még folytatja a harcot, azzal a különbséggel azonban, hogy a Kos-

suth-pártiak a technikai obstrukció dacára mégis elmondanak egy-egy komolyabb irányú és tárgyilagos beszédet, ellenben a Justh hívei beérik technikai obstrukcióval is. S ámbátor az obstrukciót irányító vészbizottság heti bulletinjei szerint a technikai obstrukció mindenkire kötelező, valójában a Kossuth-pártiak a Justhétől teljesen eltérő taktikát követnek, amennyiben kizárólag Justhéknek engedik át a technikázás kétes értékű dicsőségét. Azonban eddigelé a Justh párt egymaga is elég erősnek bizonyult a parlamenti gépezet működésének a megakasztására.

De nem kevésbé bizonyos, hogy a nemzeti munkapárt is állja meglepő és imponáló kitartással a harcot s ha továbbra is annyi odaadással és lelkesedéssel tart ki ez a guvernementális többség Khuen-Héderváry mellett, mint ahogy eddig kitartott, az obstrukciótábornak előbb-utóbb mégis csak be kell adni a derekát.

Ezt érzi maga az ellenzék is. S hogy menekülhessenek valahogyan a veszedelmesnek mutató helyzetből, végső elszántsággal nyomják s szoritják azokat a feszítő rudakat, amelyekkel a nemzeti munkapártot darabokra szeretnék törni. Különösen erős nyomást gyakorol a Justh-párt a munkapártnak azon tagjaira, akik a választójogi reform tekintetében Lukács Lászlótól várnak támogatást és segítséget. Lukács László azonban nemesak hogy nem intriguál a kormányelnök ellen, hanem ellenkezőleg

közte és Khuen-Héderváry között teljes az egyetértés még a választójogi reform tekintetében is.

S ugyanaz a titokzatos külső befolyás, mely a trónörökös nevének illetéktelen bevonásával a legképtelenebb reménységeket kelti az ellenzéki táborban, egyúttal azoknak a gombamódra szaporodó kibontakozási terveknek is a szülőoka. S mindenképpen jellemző, hogy ezek a kibontakozási tervek kizárólag ellenzéki oldalról indulnak ki. A többség körében, amely feltétlen bizalommal viseltetik a kormányelnök személye iránt és mindenben helyesli a taktikáját is, nem foglalkozik senkisémmel az efféle tervezetekkel, a kormány pedig nem győzi lecafolni és megerőtleníteni ezeket az ellenzéki planumokat.

Amde mégis tévedés volna azt hinni, hogy a kormány minden komolyabb terv hiányában s összetett kézzel várja a fejleményeket. Már a legközelebbi jövő érdekes meglepetéseket hozhat azok számára, akik Khuen-Héderváry gróf mostanáig tanusított s szinte végtelennek látszó türelméből következtetést váltak vonhatni a kormány gyengeségére.

A mint elérkezik a cselekvés ideje, a kormány tudni és teljesíteni fogja kötelességét. A hétfői audienciának kétségtelenül nagy jelentősége van a jövőre nézve, de ugyálszik ezen az audiencián még nem dőlt el a kocka és ez alkalommal végleges

Vissza.

Irtá: NIIL.

Nagy sikerei voltak, sok pénzt is szerzett, mégis szörnyen unta Pestet. Nem menta munká. Már hetek óta nem volt eszet a kezében. Rengeteg levele közt kedvetlenül turkált; amelyiket a címzésén asszonyírást látott, föl se bontotta. Előre tudta, hogy mi van bennük. Milliószer hallotta, de sohase hitte. Kapott sok virágot is. Megmondta a legényének, hogy be se hozza. Az előszoba levegője szinte fülledt a sok hervadó virágtól. Különösen sok volt az ibolyabokréta. Nagyfejű, pompás illatu pármái ibolyák. Az asszony küldte.

Az asszony, akit meg épen agyonunt. Meg talán félt is tőle. A csupatüz asszony... Így hívta mindig. Mert láng volt az a vörös asszony, tűz volt a szerelme. És félt tőle, hogy egyszer fölperzseli, elemészti... De mégis, — inkább megunta.

A nagy műteremablakon át ma valami Rippl-Rónais modern tájképet látott: piszkos hóval fedett háztetőket. Egész akaratlanul a kéményeket kezdte számolni. Végre besötétedett. Ilyenkor lemegy vacsorázni, hát ma is... De a rendszer vig komániáját ma kiállhatatlannak találta. A szellemes doktor mondásait — legalább úgy tetszett neki — már a régi jó

lőcseiben olvasta volt. Kedves ételeit vissza küldte. A terem léghuzatos, a gáz bűdös...

Vette a kabátját és átment a New Yorkba. Két éve, mióta Párisból hazajött, ott ült minden este. A kisasszony trónusa mellett állt az ő asztala. Annál az asztalnál születtek a legjobb viccek, annak a márványlapján hemzsegett a sok pompás karikatúra... Egész udvartartása volt. Ma ott se érzi jól magát.

Hazamegy. A szobája hideg. Éhes is és így nem tud aludni. Hánykolódik reggelig.

— Végre is ez így nem élet! A piktura nem élvezet. Meg nem is igazi kenyérkereset. Mind bolond volt, aki megvette a mázolásaimat. Gyűlölöm az embereket magam is... Haza fogok menni és leszek, aminek születtem: paraszt.

És ezt a legkomolyabban mondta. A legénye nagyot bamult, mikor parancsolta, hogy csomagoljon.

— Sokára tetszik visszajönni?
 — Még nem tudom. Te itt maradsz és bevárod, míg intézkedem.

Egy óra múlva vonaton ült. Még ki se nézett az ablakon, egy pillantással se bucsuzott a várostól, pedig fogadást tett, hogy soha vissza nem tér ide...

Aludni próbált. Nem tudott. Két bus, nagy szemet látott, amelyek szinte megszólaltak: ne

hagyj itt, mester! Nagy képének, Toldinak, a főalakja volt...

Nekifogott a reggeli lapnak. Akarata ellen is a megszokott rovatra tévedt a szeme. Egy hosszú, szellemes, okos cikk volt az élen: Séta a műtermekben. Megpillantja a nevet. Ismét dicsőhimnusz a Toldira. Ez az igazi magyar kép, a jövő zenéje! Toldi! Fehér lován üget a Gellért tövében, mögötte a hűséges Bence...

A hideg végigfut rajta s kidobja az ujságot az ablakon. Odakint az ébredő természet. A föld kékes párája finom fátyolt von a sárga kikerics szeszélyes alakú foltjaira. A telegráfdrótonok verebek udvarolgatnak s a semmiségbe bámuló embert kicsufolják: csipp-csiripp, csipp-csiripp...

Sok idő mulik el, míg annak az állomásnak a nevet kiáltják, ahol neki ki kell szállania. Onnan még két mérföldnyire van a szülőfaluja. Csak egy rozszant szekér vár az állomáson a postáé. Rákéredzkedik. A fiu, jóborralvólért fölvette.

Szóba elegyednek. Sorra meghalja a falu híreit: azért nem fakad a vetés, mert az őszi manőveren agyontaposták a debreceni huszárok. S ezzel a dologgal szinte kapcsolatba hozva megemlíti a falu szégyenit, hogy a harangozóék Pannájának kis fia lett... Csunya kis jordánképű, akárcsak a manipuláns őrmester volt... Azután ma temetnek is. A sánta

megállapodás nem jött létre a kövendő eljárás tekintetében.

De az audiencia mindenesetre egy állomás, sokat jelentő állomás volt a helyzet szanálására vezető uton. Az audiencia bizonyosságot szerzett arról, hogy a király ma is teljes és rendíthetetlen bizalommal viseltetik a miniszterelnökkel szemben s előterjesztéseit is teljes megnyugvással fogadta. S a nemzetnek az obstrukcióval szemben megnyilatkozott közvéleménye mellett a király bizalma csak erősíti Khuen-Héderváry Károly pozícióját a harcban, amelyet az obstrukcióval szemben folytat, s amelynek eldőlte immár nem kétséges.

Aradmegye

legtöbb adót fizetői.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 19.

Világosi adóhivatal: Klein Simon 257 korona 57 fillér, (Székesaranyág) Matorka Romulusz 488 korona 12 fillér, Fraczilla János 342 korona 57 fillér, id. Tripon János 404 korona 41 fillér, Tripon Karácsony 339 korona 91 fillér, Nyámu Karácsony 26 kor. 37 fillér, Bogdán György 216 korona 84 fillér, (Almás-egres) Bogdány Béla dr. 831 korona 01 fillér, Wolf Adolf 2143 korona 80 fillér, Fischer Kálmán 400 korona 93 fillér, (Doroszlófalva) Váradi Török Gábor 1247 korona 09 fillér, Krausz Béla 205 korona 11 fillér, (Dud) Kovács István 334 korona 49 fillér, Hollósy Kálmán dr. 436 korona 97 fillér, Rechnitzer József 209 korona 16 fillér, (Felménés) Valerian József 379 korona 16 fillér, Hermann Gyula 297 korona 78 fillér, Klein Manó 594 korona 37 fillér, Friedmann Ignác 259 korona 02 fillér, Penzu Aurél 244 korona 81 fillér, Terebentin Traján 235 korona 02 fillér, Groszoreán Gyula 227 korona 38 fill., (Galsa) Vertán Ernő 815 kor. 74 fill., Verián Emil 407 korona 86 fillér, Csizmás Tódor 323 korona 88 fillér, Róth Miksa 317 korona 10 fillér, (Garba) Wittmann Antal és György 429 kor. 80 fillér, (Csigárgyarmat) Sztójka Illés 324 korona 46 fill., Lipován Konstantin 341 korona 30 fill., Bacsoni Kálmán 1242 korona 54 fillér, Sztán Flórián 211 kor. 18 fillér, Sztán Marián 276 korona 99 fillér, Lipován János 232 korona 40 fillér, Dáheleán Tódor 230 korona 02 fillér, Budisán Ferenc 238 korona 87 fillér, (Erdős-

kerék) Nikolin Costa 349 korona 14 fillér, Wittenberg Mór 238 korona 10 fillér, Lvubomir Anuc 343 korona 70 fillér, id. Schauer Miklós 209 korona 60 fillér, Kuré János 253 45 fillér Magos Tódor 479 korona 30 fillér, Zipfel Emil Károly 683 korona 17 fillér, Horváth Imre 890 korona 51 fillér, ifj. Schauer Miklós 252 korona 55 fillér, (Kovácsi) Popesku János 380 korona. (Magyarád) Kilb Miklós 328 korona 65 fillér, Wenckheim Frigyes gróf 237 korona 14 fillér, Bréda Viktor gróf 203 korona 97 fillér, Popeszk György 267 korona 76 fillér, (Muszka) Grósz József 2158 korona 92 fillér, Dávid Aron 332 korona 49 fillér, (Zarándnádás) Borod Tógyer 442 korona 65 fillér, Popovics János 48 korona 26 fill., (Óvarsánd) Kujedán József 275 kor. 01 fillér, Muszka Mitru 225 korona 32 fillér, Szelezsán Ilie Vaszilie 223 korona 89 fillér, ifj. Binder Károly 230 korona 98 fillér, Marksteiner József 272 korona 18 fillér, Faulhaber János 338 korona 70 fillér, Faulhaber András 354 korona 97 fillér, Niklausz Sebestyén 202 korona 77 fillér, Schillinger Ferenc 212 korona 78 fillér, Haek József 213 korona 54 fillér, Kappesz Ferenc 293 korona 82 fillér, Kappesz János 297 korona 46 fillér, Merk Antal 321 korona 83 fillér, Merk Károly 232 korona (Ószentanna), Menezzer Adolf 373 korona 04 fillér, id. Tittizer Antal 377 korona 35 fillér, ifj. Tittizer Antal 279 korona 24 fillér, Tittizer Vendel 384 korona 58 fillér, Kővágó János 261 korona 43 fillér, Longyel Sándor 772 korona 96 fillér, Pavlovics Konstantin 896 korona 82 fillér, Pavlovics Ignác 406 korona 95 fillér, Duffek Kálmán 254 korona 86 fillér, Hérczeg Sulkovszky József Mária 13,827 korona 38 fillér, Weisz József 479 korona 77 fillér, Messzer Armin 969 korona 54 fillér, Limeri János 375 korona 28 fillér, Mahler Mihály 1936 korona 67 fillér, Birna Lajos 446 korona 38 fillér, Beamter dón 333 korona 50 fillér, Detrich József 757 korona 79 fillér, Hanyi Gyula 1176 korona 76 fillér, Kiss Mihály 470 korona 16 fillér, Mahler Tamás 670 korona 05 fillér, Gautner Antal 569 korona 40 fillér, Halmay Andor 15,460 korona 40 fillér, Pakó Lázár 369 korona 30 fillér, Kaufmann Károly 879 korona 32 fillér, Králitz Lajos dr. 396 korona 64 fillér, Szabó István 910 korona 15 fillér, Grósz Pál 344 korona 70 fillér, Őrs Rezső 280 korona (Pankota) Solymossy László báró 6330 korona 08 fillér, Solymossy Lajos báró 15,343 kor. 13 fill., Löwy Manó 259 kor. 43 fillér, Pless Sámuel 292 korona 55 fillér (Sikula), Halász Antal 488 korona 12 fillér, Kohn Mór 640 korona 11 fillér (Sélénd), Buzna Nikulac 427 korona 51 fillér, Iby Ferenc 725 korona 10 fillér, Nagy Árpád 296 korona 06 fillér, Szalay Imre 861 korona 63 fillér (Csi-

gészöllés), Belgrader Ignác 262 korona 82 fillér, Weisl Emil 460 korona 52 fillér, Zucker Emil 275 korona 56 fillér (Feltői), Rác Athanasz 252 korona 25 fillér, Kollin Ignác 216 korona 63 fillér (Tornova), Edelsheim Gyulay Lipót gróf 4004 korona 22 fillér, Szabó Béla 1172 korona 75 fillér, Máthé Sándor 245 korona 24 fillér, Varga Mihály 240 korona 14 fillér (Ujvarsánd), Frank Viktor 397 korona 09 fillér, Henny Károly 261 korona 20 fillér, Buthinger János 208 korona 92 fillér, id. Scherer Károly 263 korona 31 fillér, Ackermann József 231 korona 64 fillér, Müller Károly 267 korona 57 fillér, Rauchbauer János 319 korona 20 fillér, Rauchbauer Nandor 1775 korona 87 fillér, Kohn János 279 korona 80 fillér, Scherer Antal 220 korona 05 fillér, Zimmermann Adám 1411 korona 52 fillér, Ackermann Károly 234 korona 02 fillér, ifj. Scherer Károly 222 korona 87 fillér, Scherer M. Károly 250 korona 90 fillér, Szentendrey Béla 326 korona 67 fillér, Rauchbauer Ferenc 504 korona 57 fillér, Stieger Ferenc 213 korona 42 fillér, Stieger András 339 korona 40 fillér, Gantner Károly 594 korona 34 fillér, Gantner Vilmos 576 korona 87 fillér, Müller József 349 korona 11 fillér, Gantner József 246 korona 89 fillér, Ackermann Antal 262 korona 35 fillér, Hellstern Sebestyén 262 korona 22 fillér, Szilvereisz Simon 713 korona 82 fillér, Kappesz József 365 korona 12 fillér, Mandl József 541 korona 85 fillér, Wiesenmayer János 393 korona 67 fillér, ifj. Ackermann Jakab 255 korona 81 fillér, Wiesenberger József 226 korona 44 fillér, Szilbereisz Jakab 1850 korona 26 fillér, id. Ackermann Jakab 635 korona 58 fillér, Bleiciffer József 401 korona 41 fillér, id. Ackermann Károly 422 korona 80 fillér, Bleiciffer János 301 korona 26 fillér, Kell Mihály 352 korona 30 fillér, Totterer József 266 korona 38 fillér, Daminger Nándor 307 korona 70 fillér, ifj. Emineth Jakab 474 korona 08 fillér, Ackermann Ferenc 295 korona 21 fillér, Müller János 710 korona 03 fillér, Adelman András 332 korona 38 fillér, Mittag Antal 252 korona 87 fillér, Mittag János 383 korona 21 fillér, Scherer Viktor 361 korona 28 fillér, Geizer György 208 korona 61 fillér, Ráncs Ottó 388 korona 40 fillér, Oszter Nándor 365 korona 43 fillér, Zimmermann Antal 491 korona 44 fillér (Ujzentanna), Bohus Zsigmond báró 9474 korona 83 fillér, Bohus László báró 3099 korona 11 fillér, Hatorán Jakab dr. 236 korona 84 fillér, Török Árpád 1453 korona 78 fillér, Messzer Ferenc 401 korona 61 fillér, Molnár József 219 korona 25 fillér, Albert Ferenc 236 korona 13 fillér, Weber János 219 korona 24 fillér, Dános Gyula 569 korona 50 fillér, Zehe János 713 korona, Bohus Lajos báró 9310 korona 75 fillér, Milos Traján 272 korona 27 fillér, Greek

Szűcsné menyecskehánya halt meg... Nagy Péter nemzeti uramnak meg elrugott a tehene...

Mindez nem érdekelte, csak hallgatott, mert hallgatni jól esett és a szakérzőgással vegyülő egyhangú duruzsolás elszongította az idegeit. Egyszer aztán átvillant az agyán, hogy miért is jött ide? Hiszen már nem ismer itt senkit... És őreá sem emlékeznek. Alig volt nyolcesztendő, hogy elárult és fölkerült a Pesten szolgáló nénjéhez... Lassan megszólalt.

— Van e tisztességes fogadó a faluban?

— Most építik az ujat.

— Hát hova szállhatok?

— Bajos lesz egy kicsit, uram. Hacsak az özvegy kántorné asszonyom oda nem adja a tiszta házat. A segédjegyző a kvártélyosa, de most ugyis bent van Váradon, merthogy heptikás... Asszonyák el is viszi ez a burszedő március...

Kántorné asszonyommal nagyhamar meg volt az alku. Ojaadta a tiszta szobát és kosztot is igért.

— Aztán, ha meg nem sértem, mért jött ide a tekintes ur?

— Beteg vagyok, nyugalmat keresek. De úgy fordulhat, itt is maradok örökre. Az ember szereti a szülőföldjét.

— Hát idevaló a tekintes ur?

— Itt volt kovácsmester az édesapám...

— Emlékszem rá, — bólintott az özvegy.

— Derék, becsületes ember volt, korán kellett neki elköltözni. A gyerekei akkor mind vi-

lágga mentek... Lám, hát őcsémuram volna az egyik? A jegyző mondta, hogy valamelyik fiúból nagy festő lett, egy második Munkácsy. A lányom is olvasott róla az újságban... talán csak nem?...

— Nem, nem, — sietett füligpirulva hazudni a piktor. — Az az őcsém, a László; én Pal vagyok.

— Na hát, őcsémuram, iszik egy pohár friss tejet?

Piroskockás, házi szőttes abroszon állott a kékvirágos köcsög friss, habos tejjel s mellette az étvágyingerlő, ma sült kenyér.

A festő úgy érezte, hogy életében sem evett ilyen jóízűt. Szobája is kedves volt, fehér és tiszta. Két kis ablaka telistele bentlelt virággal: bujázó levelű muskátlik, tömött bugáju sárga violák. A két ablak közt Kossuth apák képe. A horgolt terítővel letakart asztalon, kopott albumban, fakó fotografiák: Batthyány, Damjanics, Bem, a Károlyi grófnék s uramfia! Még színészek is: Exressy, Szentpéteri, Prielle Cornélia... Debreceni diák korában vette azokat a boldogult kántoruram. Az ablak fehér függönye libben: Rozika jön be. Rozika, kántorné asszonyom nevelt leánya, ragyogó bogárszemével, mosolygó piros szájával... Nézi meglepődve, esodálkozva, gyönyörrel. Ez az igazi magyar típus! Ilyennek álmodta Toldi Piroskáját — és egész Pesten nem talált hozzá modellt... Rozika az ebédet hozta. Jó tejfölös para-

diosomlevest, rántott csirkét ilesi salátával. A szép lány főzte pompásan izlett...

Három hét múlva más ember lett a piktorból. Sápadt arca maíd kicsattant az egészségtől, szeme osillogott az étetörőmtől. Korán kelt, korán feküdt; — naphosszat meg együtt dolgozott a kertben Rozikával. Bele is szeretett fülég... Meg is kérte a kezét. Ugy határozták: új borra legyen meg az esküvő. A lányuk úgy sincs készen a kelengyéje. Elmegy Révbe a nénjéhez, aki a lévita felesége: ott megvarrogatják addig s még a falu szájára sem kerül, hogy egy fedél alatt lakik a mátkájával. Vasárnaponként ugyis átmehet a festő Révbe; nincs messze, jóidőben még a hang is áthallik.

Mult az idő. A piktor vett egy kis tanyát. Egész nap kint volt s a tanyaház két kis szobáját rendezgette. Jövendő boldogságuk fészket. Pestet teljesen elfeledte. Mintha híret sem hallotta volna soba. Arra sem emlékezett, hogy valaha pemzli volt a kezében. Eifoglalta a szerelme. A falubeli uriembereket messze el erülte, nem levelezett senkivel, még lapot sem látott, mióta háttat fordított a fővárosnak. Már csak tíz nap választotta el a lakodalomtól. Rozika is otthon volt, napestig sürgött-forgott; töméntelen a dolog lakodalmas napokon...

Egyik este sürgős levelet hoztak. Csak egy nyomtatott formula volt benne, bejelentő lap az őszi tárlatra.

A festő nem aludt azon az éjszakán. Toldija állt előtte és nézte, hívta, mélyásges

Demeter 217 korona 17 fillér, Schmidt János 273 korona 31 fillér, Hecse Dronka György 212 korona 65 fillér, Crisán György 239 korona 20 fillér, Dronka Traján 376 korona 98 fillér, Secula Axent 1462 korona 32 fillér, Pless Mór 254 korona 68 fillér, Tamás Demeter 299 korona 28 fillér, Tamás János 552 korona 68 fillér, Szida György 747 korona 87 fillér, Mandl Béla 208 korona 94 fillér, Millig József 257 korona 33 fillér, Adelman Károly 390 korona 58 fillér, Heuni Sebestyén 231 korona 60 fillér, Szalai Manó 233 korona 10 fillér, Ludac Miklós 336 korona 06 fillér, Tamás Miklós 232 korona 96 fillér, Kublin Lajos 808 korona 50 fillér, Szücs Milán 373 korona 65 fillér, Ilmann József 216 korona 36 fillér, Salgó B. Béla 245 korona 59 fillér, Grill József 280 korona 55 fillér, Glüek Henrik 258 korona 71 fillér, Benya Péter 360 korona 31 fillér, Tamás Tódor 203 korona 18 fillér, Szekuka Mihály 213 korona 99 fillér, Bódi József 212 korona 47 fillér, Papp Bálint 249 korona 01 fillér, Aniringi Sándor 411 korona 86 fillér, Zimbrus Béla 253 korona Weber Károly 565 korona 90 fillér (Világos), Mandl Antal 319 korona 61 fillér (Gaisa).

Körösbökönyi adóhivatal: Solymossy Lajos báró 15.278 korona 40 fillér (Apatelek), gróf Szapáry Istvánné 8111 korona 92 fillér. Urbéres legelő birtokosság 1685 korona 63 fillér, Hera Karácsony 1277 korona 37 fillér. Szelezsán Ilés 1158 korona 24 fillér, Wittmann György 717 korona 30 fillér, Vera János 706 korona 40 fillér, Mundus butorgyár r.-t. 532 korona 58 fillér, Fejér György 20 korona 68 fillér, Gyarmathy Ernő dr. 421 korona, Sebecz Lajos 393 korona 50 fillér, Ganát Soma 350 korona 63 fillér, Kiss János 349 korona 42 fillér, ifj. Kleindl György 239 korona 66 fillér, Burdán Tivadar dr. 218 korona 17 fillér, Vértés Ignác 214 korona 50 fillér, Sebestyén 207 korona 13 fillér, László Gyula dr. 25 korona 78 fillér, Frieh József 205 korona 32 fillér, Márton Atadár 561 korona 18 fillér (Borosjend), Löwy Márk 1879 korona 78 fillér (Apatelek), Bartók Dániel 293 korona 80 fillér, Pless Samuel 284 korona 25 fillér, Vertán Gyuláné 266 korona 50 fillér, Mezey Béla 479 korona 74 fillér, Juhász Árpád 453 korona 90 fillér, Étes Géza dr. 2009 korona 66 fillér, (Bokszeg), báró Bánhidny Antalné 367 korona 88 fillér, Hermann Keresztély 5009 korona 99 fillér, báró Mannsdorf Károlyné 337 korona 61 fillér, Szöke Jánosné 449 korona 17 fillér, Kádár József 890 korona 11 fillér, Barkasey Kálmán örökösei 2532 korona 65 fillér, gróf Wenckheim Frigyesné 7815 korona, Bernstein Manó 760 korona, Borosbetesi össegélyző takarékpénztár 1420 korona, Mairovitz Emil 470 korona (Borosbetes), Codrul takarékpénztár 1393 kor.

szemével... Azután víziója volt: babérodobban járt, amelyben levelek hullottak a feje fölé, csillagokból látta ragyogni a nevét — de a csillagok egyre jobban halványodtak...

Reggel összetörve ült a zöld padon, az ámbitus sarkában.

A kerten át Rozika jött felé. Mosolygott és a köténye alatt rejtegette valamit.

— Magának hoztam, ugye a gyönyörű? A grófok kertésze adta...

Kis csokor pompás illatu, nagyfejű pármái ibolya volt. Az illata egyszerre megzavarta a festő agyát. Rozika eltűnt előle, csak az aszszonyt látta, akinek ilyen a parfümjé, — a csupa-tűz asszonyt...

Elfogta a vágy lázas kívánsága.

Vissza... Vissza...

Ebéd előtt a háznép meglepetésére azt mondta, hogy Pestre megy, ügyeit rendezni.

Rozika a kertajtóból szólt utána.

— Viszontlátásra... és könyv futotta el a szemét.

— Isten vele, — mormogta a festő az ajkához szorította az ibolyákat.

...Toldi elvitte az állami nagy aranyérmét a szótá diadaluton jár. Bécs, Berlin, Drezda, London, Flórenc műértő népe isteniti érte a piktort.

Az meg ott ül valahol a homokos tengerparton, egy esodaszép vörös asszony mellett, akinek a csipkés napernyője tele van pompás nagyfejű, sötétkék pármái ibolyával.

53 fillér, Mabler Tamás 1143 korona 12 fillér, herceg Sulikowszky József Mária 1305 korona 27 fillér, Bodea Gyula 188 korona 86 fillér, Dénes Jakab dr. 192 korona 31 fillér, ifj. Petrugán András 205 korona 5 fillér, Baumann Lajos 441 korona 83 fillér, Bienenstok Márk 315 korona 31 fillér, Roth Henrik 210 korona 34 fillér, Possert Ferenc 586 korona 9 fillér, Methál Nátán 482 korona 88 fillér, Nika Demeter és társa 449 kor. 50 fillér, Körösbökönyi takarékpénztár 2749 kor. 73 fillér, Deutch Bernát 272 kor. 5 fillér, Weisz Ignác és fia 230 kor. (Körösbököny), Almay Olivér 1900 kor., Geiringer Márton 300 kor., Brassay János 300 korona, Lászfalu Velits Dezső 1388 kor., Daznai népbank r. t. 280 korona, Lorenc Lipót 297 kor. 8 fillér, özv. Boros Bénié 568 kor. 58 fillér, Weiszberger Mór 589 kor. 62 fillér, Havas Adolf 302 kor., Gurahonci takarékpénztár 3435 kor. 9 fillér, Schwarz Erik 241 kor. 46 fillér, Weiszberger Lipót 478 kor. 18 fillér (Honat), Acsev. cementgyár 1023 kor. 24 fillér, Körösvölgyi gazdasági és ipari szövetkezet 526 kor. 41 fillér, József főherceg uradalma 1284 kor. 32 fillér, Potoczky gróf örökösei 1614 kor. 45 fillér, Benescu Gyula 443 kor. 58 fillér, Pollatsek Miksa és Samu 1183 kor. 31 fillér, Neustadt Leo 667 kor. 93 fillér, Zselénszky Róbert gróf 1196 kor. 52 fillér, Kohn Henrik 290 korona, Novák Péter 480 korona, Bosnyák József 676 kor. 58 fillér, Koszta János 226 kor. 19 fillér, Scheer Ede 576 kor. 61 fillér, Szalai Tódor 683 kor. 51 fillér, Moskovics Mór 1034 kor. 28 fillér, Hollaky Imre 807 kor. 54 fillér, Ciegler Teréz 274 kor. 52 fillér, özv. Hollaky Gusztávné 806 kor. 82 fillér, Schiller Mór 398 kor., Mánia Koroján dr. 460 korona, Hönigess Nándor és társai 4050 korona, Kövér Kálmán 519 kor. 11 fillér, Kövér Gusztáv 423 kor. 15 fillér, Rechnitzer Izidor 245 kor. 1 fillér.

(Vége.)

A szegedi ex-főispán zsarolási pöre.

— Fölmentett hírlapíró. —

Állami tudósítás.

Szeged, szeptember 19

A múlt év tavaszán izgalmas képviselőválasztás volt Szeged második kerületében. Két függetlenségi jelölt, Kelemen Béla dr. volt főispán és Becsey Károly dr. állottak egymással szemben és mind a két párt nagy igyekezettel küzdött jelöltje győzelme érdekében.

A szegedi sajtó egyik része is két pártra szakadt, mind a két jelöltnek meg volt a maga külön organuma. Becsey Károly dr. érdekében a *Friss Hírek* irt cikkeket, amelynek abban az időben Nagy Béla volt a felelős szerkesztője. A kortesnapokban Kelemen Béla dr. ellen támadó cikkek jelentek meg a lapban, amelyek erős kritika tárgyává tették a volt főispán közéleti tevékenységét.

Ebből indult ki az a kényes és bonyodalmas ügy, amelynek a múlt szerdán és tegnap a szegedi törvényszéken volt a folytatása és befejezése. Kelemen Béla dr. ugyanis azzal vádolta meg Nagy Bélát, hogy háromezer korona erejéig meg akarta zsarolni, még pedig Kroó Adolf Kelemen-párti főkortese útján. A tárgyaláson azonban nem igazolódott be ez a vád és a törvényszék Nagy Bélát fölmentette a vád alól.

A tárgyalóterem megtelt érdeklődő közönséggel, különösen a jogászok jelentek meg nagy számban. Nagy figyelemmel kísérték a tárgyalást, amely bővelkedett érdekes momentumokban.

Elnök fölolvasta a vádiratot, amelyre Nagy Béla egyelőre nem kívánt nyilatkozni.

Azután Kelemen Béla dr. országgyűlési képviselőt hallgatta ki a bíróság.

— A választás előtti napokban — mondta — sértő hangú támadások jelentek meg ellenem abban a krajcáros ujságban. Én a ma-

gam részéről nem reagáltam a támadásokra. A választás előtt néhány nappal megjelent nálam Kroó Adolf, aki elmondta, hogy Nagy Béla háromezer koronáért beszünteti a támadásokat. Kroó szerint Nagy Béla öt félrehívta és azt mondta neki, hogy háromezer koronáért hajlandó beszüntetni a támadásokat, ellenkező esetben még olyan diffamáló dolgokat közöl rólam, amelyek lehetetlenné tesznek. Kérte Kroó Adolfot, hogy ezt nekem adja tudtul. Én természetesen ezt a legerélyesebben visszautasítottam és megtettem a följelentésemet.

Kroó Adolf kihallgatására került aztán a sor. A tárgyalás koronatanujának vallomása többször derűtséget keltett. Bő részletességgel beszélt, a leglényegtelenebb momentumokra is kiterjeszkedett.

— Egy ízben, amint a Kass-kávéházban kártyáztam, — mondta — odajött hozzám Nagy Béla és a választásokról akart beszélni. Én azonban nem hagytam abba a játékot, hanem randevut adtam neki. Többször is találkoztunk.

— Kroó bácsi — mondta nekem egyszer Nagy Béla — mondja meg Kelemen Bélának, hogy háromezer koronáért abbahagyom ellene a támadásokat, ellenkező esetben olyan dolgokat közölök róla, hogy tönkre van téve. Én elmondtam Kelemennek az esetet, de hozzátettem, hogy kötelek adjunk neki. (Derűtség.)

— Egy este Nagy Béla Dénes Nándor ügyvédjével együtt fölkeresett a lakásomon. Bizalmas dolgot akart velem közölni, külön-szobába mentünk. Meglepetve azt kérdezte tőlem: — igaz-e az, hogy nekem a következő napon nyilatkozatom jelenik meg az egyik helyi lapban, amelyben öt zsarolással vádolom. Én kijelentettem, hogy erről nincs tudomásom. Nagy Béla könyörgött, hogy ne tegyem tönkre, mert családja van. Elmentem Kelemen Béla dr. hez, az sem tudott a nyilatkozatról. Nyilatkozat tényleg nem is történt.

— Az eset után is jelent meg támadó cikk Kelemen Béla dr. ellen. Azt is közölte a *Friss Hírek*, hogy Holtzer Dániel családjától horribilis összeget kért a familia nemesítéséért Kelemen még főispán korában. Erre nyilatkozott aztán a lapokban Kelemen Béla dr., amelyben tisztázta magát.

Néhány lényegtelen tanuvallomás után Dénes Nándor dr.-t hallgatta ki a bíróság. A tanu előadta, hogy bizalmasa volt Nagy Bélának, de a háromezer koronáról nem volt tudomása. Egy ízben Nagy Bélával együtt fölkereste a lakásán Kroó Adolfot, mert tudomására jutott, hogy Kroó Nagy Bélát meg akarja rágalmozni. Nagy Béla öt, mint tanut, hívta magával, hogy jelen legyen Kroó kérdőre vonásánál. Nagy Béla erőlyes hangon kérdőre vonta Kroót, aki erre mentegetődzött, hogy az egész dologról egyáltalán nincs tudomása. Majd telefonált az egyik helyi lap szerkesztőségébe, hogy tudnak-e valamit a nyilatkozatról? Tagadó választ kapott.

Kroó Adolf (közbeszól): Én kérem nem telefonáltam, nincs is az üzletemben telefon.

— De igenis, van az üzletében telefon és maga telefonált — felelte Dénes Nándor dr.

— Az ő üzletében van telefon — mondotta az elnök is.

— Jó, kérem, az mindegy, hát van telefon és én telefonáltam, — mondta nevetve Kroó Adolf.

A hallgatóság soraiban kacagás követte ezt a kijelentést.

Gerle Imre dr. ügyvédet is kihallgatták. Előadta, hogy Nagy Béla öt is megszólította, kérdezte, hogy milyen viszonyban van Kelemen Bélával? A háromezer koronáról nem beszélt.

A tanukihallgatások után Gergics Károly dr. ügyész mondta el a vádbeszédet.

Fülöp Zsigmond dr. védő igyekezett megcáfolni a vád állításait. Egyetlen olyan körülmény sem merült föl, amelyek alapján beigazolható lenne Nagy Béla bűnössége. Zsarolásról ebben az esetben szó sem lehet.

A bíróság fölmentette Nagy Bélát a zsarolás vádjá alól.

Változások a hadügyminisztériumban

— Schönaich báró nyilatkozata. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 19.

Schönaich hadügyminiszternek, amint az összes előzetes beavatott értesülések jelezték, Auffenberg Mór is lovag lovassági tábornok, szerajevói parancsnokló tábornok lett az utóda. Auffenberg tegnap este érkezett meg Bécsbe és ma már háromnegyed óráig tartó külön kihallgatáson jelent meg a királynál. Az uralgó felajánlotta a tábornoknak a hadügyminiszteri tiszteletét és Auffenberg már mint kinevezett közös hadügyminiszter távozott Schönaich brunnból.

A hetek óta húzódo hadügyminiszterválság ezzel megoldást nyert. Ismeretesek azok az okok, amelyek Schönaich báró távozását előidézték. Az új hadügyminiszter fényes katonai pályát futott be, de új minőségében: mint ő felsége felelős hadügyi tanácsadója, teljesen homo novus. Korai volna kritikát gyakorolni Auffenberg hadügyminiszteri működéséről és az ezzel kapcsolatban várható eseményekről, de azt máris kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy a magyar kormány helyzetét a véderőreform kérdésében az új hadügyminiszter kinevezése nem érinti.

Auffenberg hadügyminiszternek a két országgyűlés elé beterjesztett véderő és katonai büntetőreform javaslatokat mai szellemükben, mai tartalmukkal és mai szövegezésükben kell kötelező örökségként átvenni elődjétől és azok törvényerőre emelése mellett épügy ki kell tartania, mint magának Schönaichnak kellett volna. A dolog természetéből következik, hogy az új közös hadügyminiszter átveszi Schönaich hagyatékából a véderőreform anyagi keresztvitelének kérdését is, amelyet a két kormány a jövő évre készít elő.

Az új hadügyminiszter kinevezése már legközelebb megjelenik a hivatalos lapokban.

Előzetesen azt jelezték katonai körökből, hogy Schönaich távozása a hadügyminisztérium vezető pozícióiban is több változást von maga után. Bécsi katonai körök tudomása szerint csak a következő változások várhatók: Urban Ferdinád vezérkari ezredes a hadügyminisztérium elnöki osztályának főnöke elhagyja állását és hadosztály parancsnokká nevezik ki. Vele együtt távozik helyettese Bellmond Károly ezredes is, akit szintén jelentős pozícióban helyeznek el. Urban utóda Boog Adolf ezredes lesz, aki jelenleg a laibachi 27. gyalogezred parancsnoka. Boogot, aki ezelőtt Auffenberg vezérkari főnöke volt Szerajevóban, most ismét visszahelyezik a vezérkarba. Boog ezredes rendkívül energikus katona hírében áll, akinek modern ismeretei és nagyszabású katonai eszméi vannak.

Más változás a novemberi előléptetések előtt aligha lesz. Krobotin és Hoffmann Hugó táborsernagyok osztályfőnöki állásukból távozásáról nincs szó ezidő szerint, sőt Krobotint legközelebb egy gyalogezred tulajdonosává nevezi ki a király.

Auffenberg utóda a szerajevói hadtestparancsnokságra még nincs kiszemelve. Már korábban emlegették, hogy Versbach tábornok a jelenlegi bécsi hadtestparancsnok kerül Szerajevóba. Lehetséges, hogy ő lesz Auffenberg utóda.

Schönaich távozását tudvalevőleg több oldalról tendenciózusan világították meg, sőt a volt hadügyminiszternek a trónörökösöt támadó nyilatkozatait is kolportálták. Schönaich ma le-

mondásáról levélben így nyilatkozott a *Neue Freie Presse* számára:

„Mihogy állásomtól való való fölmentésem közvetlenül küszöbön van és minthogy attól kell tartanom, hogy ezzel kapcsolatban visszalépésem okainak rendkívül kínos fessegetése ismét meg fog kezdődni, kijelentem, hogy visszalépésem okai kizárólag tárgyi természetűek, a hozzáfűzött kombinációk, a melyek alkotmányellenes eseményekkel hozzák összefüggésbe, teljesen tévesek. Soha senki előtt erre vonatkozólag semmiféle közlést sem tettem, s az ilyen nyilatkozatok közlésétől távol állok, s hogy további kombinációknak is elejét vegyem, már most kijelentem, hogy a jövőben sem fogok semmiféle oly közlést tenni, amely hasonló magyarázgatásra alkalmat adhatna.

A kolera.

— Újabb megbetegedések. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 19.

Egy-két gyanus megbetegedés mindennap történik a fővárosban, de ezekből csak kevés bizonyul kolerásnak. Ujpesten, amelyet már-már járványmentesnek akartak nyilvánítani, tegnap óta ismét van egy áldozata a kolerának.

A Szent Gellért kórház kolerás betegek közül mára egy sem halt meg. Tegnap óta ismét bevitték oda néhány gyanus beteget, de ezek közt eddig nem találtak egyet sem pozitív kolerásnak.

Ma két gyanus beteget vittek be a járványkórházba: az egyiket, Kohn Márton ötvenkilenc éves napszámot a Fehérvári-utról, a másikat, akinek nevét még nem tudják, a központi városháza udvaráról.

A tiszti főorvosi hivatal jelenti ma délben, hogy reggel beszállították a Szent Gellért-kórházba Kozma Jánosné huszonnégy éves mosónőt, aki az Aréna-ut 106. számú házban lakott és koleragyanus tünetek között betegedett meg. Kozmáné tegnap jött haza a fővárosba Nagytétényből, ahol apja, Süki Márton szintén koleragyanus tünetek között fekszik. A tiszti főorvosi hivatal az esettel kapcsolatban a legmesszebbmenő óvintézkedéseket tette meg és az aréna-uti házat fertőtlenítette.

Ujpesten négy napi szünetelés után ismét egy kolerás beteget vittek be a járványkórházba. Elszomorító ebben az esetben, hogy ezúttal a városban betegedett meg egy asszony, akinek semmi összeköttetése nem volt a Leiner-gyárral s aki nem érintkezett a kórház megfertőzött s azóta már elpusztult alkalmazottai-val sem.

A Váci-ut 30. számú házában levő lakásán rosszul lett tegnap délután özvegy Jaszunka Albertné negyvenkilenc esztendő s napszámos nő. Elhívták hozzá a tiszti orvost, aki koleragyanusnak találta s rögtön beszállította a járványkórházba. Hozzá tartozóit, számszerint hat embert, a megfigyelő barakba internálták s a lakást fertőtlenítették. A vizsgálat megállapította, hogy az asszony az ujpesti Weisz-féle börgyárban dolgozott, de hogy miképpen és hol fertőzte meg magát, még nem tudják. A kórházban a klinikai vizsgálat ázsiai kolerát állapított meg rajta.

A járványkórházban ápolt kolerás betegek állapota kielégítő. Ma délutánra összehívták a járványbizottságot, hogy elrendje az iskolai beírás és az előadás megkezdését. Mivel azonban időközben újabb kolerás megbetegedés történt a városban, valószínű, hogy az iskolákat nem fogják megnyitni.

Fiuméből jelentik: A szomszédos Szusákot a hatóságok szeptember 14 én immár másodszor jelentették ki koleramentesnek és szombaton este mégis két újabb koleraeset történt. A bakteriológiai vizsgálat mindkét betegen megállapította az ázsiai kolerát. Horvát Lujza munkásszony Draga községben lett rosszul, a Grácból érkezett Remmel Máriát pedig Szusákon fogták el a kolera jelenségei. Mindkét beteget a tereztatói járványkórházban ápolják, ahová eddig összesen kilenc embert izoláltak. A szusáki hatóság a Draga községben már többször előfordult koleraesetekre való tekintettel elrendelte, hogy a lakosság csak forrált vizet igyék, a csatornák vizét pedig bakteriológiai vizsgálatnak vetik alá. Fiumében Gorup Mátyás, aki kolerában még a múlt hónap 16-ikán megbetegedett, még e héten gyógyultán elhagyhatja a járványkórházat.

Konstantinápolyból táviratozzák: Tegnap és ma itt ötven kolera megbetegedés és negyven haláleset fordult elő. A csapatok körében nyolc megbetegedés és tizenegy haláleset volt.

Perugiából jelentik: Mentone város lakossága rettenetes gyilkosságot követett el tegnap: nyílt utca során valóságos eláratott egy nyolcvan esztendő s asszonyt, akiről az a hír volt elterjedve, hogy a kolerajárványt terjeszti. A rendőrség nyomozást indított a közvetlen tettesek kézrekerítésére, de népitőléről lévén szó, nem valószínű, hogy a lincolókat valaki megnevezze.

Mint Bécsből jelentik, az osztrák belügyminisztérium közegészségügyi osztálya közli: Szeptember 19 én a bakteriológiai vizsgálat megállapította, hogy a Pozsonyból Alsó-Ausztriába vándorolt Nahodil János péksegéd ázsiai kolerában szenvedett. Szeptember 15-én gyalog érkezett a Lajta-Bruk kerülethez tartozó Prellenkirchenbe és 16-án kinn a mezőn halva találták. A szükséges óvintézkedések megtörténtek.

SPORT.

A tenisz-verseny.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 19.

Ma meglepette magát az idő is. Kiderült mintha csak a nap is gyönyörködni akart volna a versenyen résztvevő és a versenyt néző leányok izgalomtól kipirult arcán. A mai játékok a következők voltak: Női bajnokság: Persa Margit — Cselkó Juci 6: 2, 6: 3. Női egyes handicap: Persa Tóni (—⁴/₆) — Freud Irma 6: 1, 6: 3. Glück Ilonka (+15) — Kilyényi Gizi (+15) 6: 0, 6: 0. Cselkó Inoi (—15³/₆) — Cselkó Gizi (—15¹/₆) 5: 6, 6: 4, 6: 4. Persa (—⁴/₆) — Cselkó Inoi (—15³/₆) 6: 1, 6: 5. Schah Ioi (+³/₆) — Schór Gitta (+15) 1: 6, 6: 4, 6: 4. Schah Böske — Fábry Nóra (+15) 6: 3, 6: 4.

Férfi egyes handicap: Grün Mór (ánév) (+⁴/₆) — Kemény Miklós (+⁴/₆) 6: 4, 6: 2.

Férfi páros: Lemény—Losonczy pár Pécsely—Nesnera-pár 6: 4, 3: 6, 6: 3. Megkezdtek a fentiekén kívül küzdelmeiket a női bajnokságért Montag Erzi és Persa Tóni, továbbá handicap küzdelmeiket Schah Böske és Schah Ioi, de a beállott sötétség miatt a játszmákat félbe kellett hagyniuk. Holnap, szerdán d. e. a következő mérkőzések lesznek:

Montag Erzi — Persa Tóni bajnoki matche és ennek nyerőjével Cselkó Gizi küzdelme; — vegyes párosban Paraszky Montag pár — Szathmáry Béla Boros Emma párral. Délután a Schah nővérek küzdelme utána a győztes Glück Ilonkával, ez utóbbi győztese Persa Tónival mérkőzik (döntő mérkőzés); — Paraszky Gyula handicap versenye Schór Lacival ennek nyerője Pécselyvel. Ha t. i. az időjárás és a sötétség mindezeket lejátszani megengedi.

Ma már szép számmal kereste fel a pályát az érdeklődő közönség.

Holnap este érkeznek a budapestiek a esütörtökön reggel megkezdődnek az országos érdekeltséget keltő küzdelmek az aradiak és budapestiek valamint az utóbbiak egymás közti versenyében. Sz.

A grófnő eltított levele.

— A Zichy—Meszlényi affér okai. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 19.

Lapunk legutóbbi számában röviden megemlékeztünk már arról a kínos afférról, amely tegnap délelőtt történt a képviselőház folyosóján Zichy István gróf és Meszlényi László kereskedelemügyi miniszteri fogalmazó között. Zichy gróf a feleségével jelent meg a képviselőházban és a folyosón menet szembekerült Meszlényivel, kezet nyújtott neki. Meszlényi azonban nem fogadta el Zichynek feléje nyújtott kezét, sőt elfordult tőle. Zichy István gróf a sértésre felkereste Degenfeld Imre grófot és Almássy László országgyűlési képviselőt, akikkel provokáltatta Meszlényi Lászlót. Meszlényi időközben fehérmegyei birtokára, Velencére utazott s onnan nevezte meg segédeit Bethlen Pál grófot és Teleki József országgyűlési képviselőket.

Ennek a kínos afférnak, amely ugy a képviselőházban, mint általánoságban nagy feltűnést keltett rendkívül érdekes előzményei vannak. Az ügy szála a Zichy—Sárközy afférig nyúlnak vissza.

Ismeretes dolog, hogy Sárközy István a Nemzeti Kaszinó választmánya azért zárta ki, mert bebizonyította, hogy Sárközy István egy hölgytől, Zichy István feleségétől nemesak pénzt fogadott el, hanem pénzt zsarolt volna ki. A bizonyíték egy levél volt, amelyet a grófné Degenfeld Imre grófhöz intézett: „mentsen meg a zsarolótól.” A levelet Degenfeld Imre gróf produkálta is a kaszinó választmánya előtt.

Egy súlyos váddal szemben Sárközy István hallgatott. Egyetlen védekezése csak az volt: „a grófné gyermekkori barátom, kicsi korában játszótársam volt.” Semmi egyebet nem lehetett belőle kivenni. Barátai már előzőleg könyörgtek neki, hogy lépjen ki a kaszinóból, ő azonban sem ezt nem volt hajlandó, sem egyéb mentőkörülményről szólni. Ki is golyózták. Sárközy elment, azt sem tudják, hol van és azóta is hallgat. Kigolyóztatása után mondott mindössze annyit, hogy csak azt nem értem Zichy István konveniens-e a kaszinónak?

Néhány bizalmas beavatott tudta, hogy Sárközy ha hibás is, de mentőkörülményei vannak, lefoképen pedig nem zsarolt. Ezek tehát azt nem értették, hogy ama döntő bizonyíték hogyan kerülhetett mégis a kaszinó elé?

Néhányan bizalmas családi körben tudnak csupán egy levélről, amelyet Sárközy távollétében nővére bontott volna fel és ez a levél izgalmasan magyarázó. A levél dátuma hat órával később kelt, mint az a levél, amelyet Degenfeld Imre gróf kapott és produkált. Ebben a levélben azt írja gróf Zichy Istvánnak, hogy: „férjem és D. erőszakos, örültek házába való zárás fenyegetéssel esikarták ki tőlem” — ama bizonyos vádoló levelet, amelynek alapján Sárközyt kigolyózták.

Sárközy nővére kezdettől fogva azon volt, hogy Sárközy István apjára és gyermekeire való tekintettel ezt a levelet — ha már megtörtént a becsületbíró ítélete — nyilvánosságra kell hozni, Sárközy azonban letiltotta nővérét, mert kezdettől fogva azon az állásponton állt, hogy hallgat.

Mindezekről a dolgokról tudomást szerzett a katonai becsületbíró is, amely Kenessey Lajos huszárnagy és Zichy István afféréjében

ítélkezett. Ez a katonai becsületbíró Zichy István diszkvalifikálta.

Meszlényi László mindezekről, az ügy egész háttéréről tudott. Ezért nem adott kezet Zichynek és segédei most a tárgyaláson is azt az álláspontot képviselik, hogy miután nem óhajtott kezet fogni Zichy Istvánnal, nem is óhajt verekedni.

A segédek mai tanácskozása különben inkább csak formai volt. Meszlényi segédei, mikor az ügy megvitatására került a sor, bejelentették, hogy ők csak 24 órára vállalták az ügyet, mert el kell utazniok. Meszlényi velencei birtokáról holnap Budapestre érkezik s továbbra intézkedik.

Kompromisszumos tervezetek.

— Justh Gyula nyilatkozata. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 19.

Ehes disznó makkal álmodik, mondja egy rusztikus magyar közmondás, amely nagyon jól applikálható a mostani politikai viszonyokra. A Justh-párt állandóan cáfolja a kompromisszumos hajlandóságát, de azért napról-napra újabb tervekkel hozakodik elő. Állandóan tiltakozik a magacsinálta kompromisszumos tervek ellen, mintha valami láthatatlan ellenféllel küzdene. Sőt Justh Gyula mai nyilatkozatára a bagolyról és verébről, meg a savanyu szőlőről szóló közmondás is megyszerűen ráillik. Justh a Ház folyosóján egy csoport előtt, amelyben a megegyezés lehetőségeiről tárgyaltak, ezeket a kijelentéseket tette:

— Különös, — mondotta Justh Gyula a körülötte állóknak — hogy a kormány folyton cáfol, holott ő akarja a kompromisszumot. Pedig — tette hozzá — hiába akarja, mert egy kormány, amely úgy kezeli a közszabadságot mint Hédeváryék és rémuralmat teremt az országban, nem érdemli meg, hogy szóba álljunk vele és bármind kompromisszumra hajlandók legyünk vele szemben.

A képviselőház ülése.

Budapestről jelentik: A Ház mai ülésén az obstruálók fölöslegesnek tartották a névszerinti szavazások anyagának gyarapítását, mivel a napirenden amugy is tizenöt névszerinti szavazás, tehát legalább három ülésre való tartalék állott. Ezért azután a Ház nyomban az ülés elején megkezdette a névszerinti szavazásokat s egyhuzamban szavazott az ülés végig: elvetette a Veszprém és Brassó megyék fölíratát kapcsán beadott ellenzéki ellenindítványokat s megtagadta Batthyány Pál és Eitner Zsigmond képviselőknek a kért szabadságot. Az ülést Návay alelnök háromnegyed kettőkor zárta be.

A miniszterelnök kihallgatásáról.

A legbeavatottabb politikai körökben úgy tudják, hogy Hédeváry gróf miniszterelnök tegnapi kihallgatása során ő feleségének a helyzetét a legnagyobb részletességgel minden szempontból megvilágította. A politikai jövő alakulását illetőleg a miniszterelnök minden eshetőséget számba vett és minden eshetőségre nézve előadta a koronának a maga javaslatait. Az informált politikai körökben már ma délelőtt tájékozva voltak arról, hogy a korona Hédeváry gróf előterjesztéseinek minden részletét helyesléssel fogadta úgy, hogy Hédeváry grófnak a helyzetről való felfogását a korona felfogása mindenben fedezi. A jövő eshetőségeinek mérlegelésénél természetesen különféle lehetőségekről lévén szó, a kormányelnök előterjesztéseiben is a helyzet alakulásához

mert különböző javaslatok foglaltattak. Természetes, hogy a helyzet alakulásától függően e javaslatok közül végrehajtás alá melyik kerüljön. Mivel pedig a kormányelnök véleménye szerint teljesen kialakult helyzettel, ma még nem állunk szemben és a kormánynak minden oka megvan arra, hogy az obstrukció tobzódását még egy ideig tűrje és a keletkezőtélssel szemben az általános ellenszév megnyilatkozására időt engedjen. A kormány teljesen szabad kezet nyert arra nézve, hogy ha elterjednek látja az időt, a passzivitás teréről lépve az akkori szituációnak megfelelően járjon el.

A helyzet tehát az, hogy a két-három tucatnyi Just-párti technikázóval szemben, az ország békés fejlődését óhajtó elemek mind kezelebb kerülnek egymáshoz, ami Kossuth Ferencknek Justhék ellen irányuló újságcikkeiből ismét kitűnik. Nyilvánvaló továbbá, hogy a közvélemény egyre élesebben fordul Justhék ellen, aminek a vasárnap Félégyházán és Lősoncon tartott népgyűlések csúfos kudarca is újabb világos bizonyítéka. Ehhez járul azután, hogy a kormány pozíciója felfelé sziklászilárd, lefelé pedig népszerűségében egyre erősödik. Ilyen körülmények között az obstrukció helyzete valósággal kétségbeejtő és ma már nem tekinthető másnak, mint néhány ember céltalan handabandázásának egy egész nemzet akarata ellen.

Tisza a román békéről.

Budapestről jelentik: Doneszku Tabe román pénzügyminiszter, a konzervatív párt vezére a napokban Budapesten időzött s ez alkalommal Tisza István gróffal is beszélgetést folytatott. A román politikus ma egy bukaresti hírlapíróknak elmondotta, hogy Tisza gróf kijelentette, hogy a románok és magyarok közötti egyenetlenségek szűnőben vannak s az ellentéteket teljesen meg fogja szüntetni az általános választói jog, mely az összes Magyarországi nemzetiségeket ki fogja elégíteni.

Inzultált udvari tanácsos.

— Affér a Házban. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 19.

A képviselőház folyosóján ma kínos jelenet játszódott le Sámegi Vilmos országgyűlési képviselő és Radó Sámuel dr. udvari tanácsos, a Magyar Távirati Iroda szerkesztő-tulajdonosa között. A Ház folyosóján képviselők és újságírókból álló társaság előtt Sámegi Vilmos arról panaszkodott, hogy a Magyar Távirati Iroda valótlan híreket közölt a vasárnapi félegyházi népgyűlésről. Sámegi előadása közben elhaladt a csoport mellett Radó Sámuel dr., mire Sámegi Vilmos feléje fordult és utána szólt:

— Nyet már még se lehet csinálni. Még sem járja hazug híreket gyártani.

Radó nem válaszolt s tovább ment, mire Sámegi ezt mondta:

— Azért, hogy udvari tanácsos, nem muszáj hazugságokat írnia. Nem azért fizetik. Kompromittál bennünket a külföld előtt.

Radó az inzultusra visszafordult:

— Szájaskodással ezt nem lehet elintézni.

— Még maga beszél? — felelte Sámegi.

— Pizskosság, amit csinált! Ön egy pizskos ember!

Radó Sámuel dr. nem válaszolt a támadásra, hanem bement a folyosóról az újságírók karzatára.

A jelenetnek azután lovagias folytatása lett. Radó Sámuel megbizta Farkas Kálmán

és Farkas Pál országgyűlési képviselőket, hogy vonják felelősségre Sümegit a támadásért. Sümegi a maga részéről megbízottjainul Mádi-Kovács János és Zlinszky István országgyűlési képviselőket nevezte meg.

A segédek nyomban tanácskozásra ültek össze a pisztolypárbajban állapotok meg.

A párbajt holnap korán reggel vívják meg a következő feltételekkel: harminc lépés távolság, 5-5 lépés avansz, egyszeri golyóváltás.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Fodor Aranka idegbeteg. Budapestről jelentik: Fodor Aranka tegnap megvált az Operaház kötelékéből. A művésznő maga kérte 1913. január elsejéig szóló szerződésének felbontását, Fodor Aranka távozása okairól a következőkben nyilatkozott:

— Én magam jártam el Mészáros Imre igazgatónál, hogy a szerződésemet békés megállapodással minél előbb felbontassák. Már a múlt szezón végén éreztem, hogy idegbajom miatt nem tudok eleget tenni kötelességemnek. A nyáron orvosaim tanácsára hosszú tengeri utat tettem de ez sem járt a kívánt eredménnyel. Aza sok embertelen gonoszság viselte meg az idegeimet, amit egy év óta fecsegnek rólam. Azóta nem is jártam emberek közé, teljes visszavonultságban élek az édes anyámmal. Az istenek alkonyát már kénytelen voltam lemondani. Egyelőre itthon maradok, de aztán külföldre költözöm. Nem feleslelek a rágalmozókkal, elérték a céljukat, én félreállok.

Fodor Aranka négy évig volt hasznos tagja az Operaháznak, Iskolázott, valóban szép alhangja van és minden szerepében megállotta a helyét.

* Uj műsor az Urániában. A nagy, izgalmas Nielsen előadások után könnyebb fajta szórakozásokról gondoskodik az Uránia színház igazgatósága. Többek között bemutatják Edmond Rostande világhírű állatmeséjének, a Chanteclernek sikerült parodiáját, mely nagyszerűen figurázza ki a több port, mint sikert fölvert Rostande darabot. Palit kivételesen a moziban látjuk szórakozni, ami magában véve biztató, hogy kitűnően fogunk mulatni. Pierre Webernek, a Titok kiváló szerzőjének A világfi című drámája is nagy sikerre számíthat. Több dráma mellett különös figyelmet érdemelnek az új műsor természet utáni felvételei, az Alpesek, Madeira, az afrikai vizesések, mind pompás eredeti felvételekben jelennek meg a vászonon. Az előadások az Urániában ismét délután hat órakor kezdődnek. 175

* A repülőgép készítése. (Tudományos fölvetél az Apollóban.) A levegő meghódításáért küzdő aviatikusok haláltmegvető munkáját ma ép olyan nagy érdeklődéssel lesi a művelt emberiség, mint ez előtt három éve, amikor az aviatika első mámorában ujongtunk. Maga a repülés ma már az emberiség nagyon kis része előtt ismeretlen, inkább a repülőgép csodás ereje, annak emberfeletti látszó szerkezete, szóval a repülőgép megkonstruálása izgatja még a laikusokat is. Ennek a misztériumnak tárja fel a titkait az a tudományos fölvetél, amelyet az Apolló színház szerdai műsorán bemutat. A képen végigúszhatjuk a repülőgép készítését a legapróbb részletekig. Megismerjük a repülőgép összeállítását s aztán magunk előtt látjuk repülni a csodamadarakat hátukon a híres aviatikusokkal. A szerdai műsornak a másik szenzációja egy felette izgalmas drámai kép, amely egy néma áruló történetét mutatja be. 177

A megölt miniszterelnök.

— Pogrom készül Oroszországban. —

Távirati tudósítás.

Kiev, szeptember 19.

Sztolipin haláláról és a nyomában járó eseményekről a következőket jelentik:

Sztolipin miniszterelnök tegnap este 10 óra 12 perckor felesége, füstestvére és két sógora jelenlétében hunyt le. A kezelőorvosok mind jelen voltak. A holttestet be fogják balzsamozni. Sztolipin halálának közvetlen oka szívgyengeség volt. Afanassjev dr. közli, hogy Sztolipin egész nap nagyon szenvedett és sokszor hangosan sóhajtott. Este hat óra után a beteg időnként megsztette eszméletét. Kilenc óra után mondotta utolsó szavait:

— Fektessetek oldalomra.

Félórával halála előtt elvesztette eszméletét.

Az orvosok nyomban a mérénylet után tisztában voltak azzal, hogy Sztolipin alig fog fölgyógyulni. Tegnap délután pedig határozottan jelentették, hogy a miniszterelnök állapota reménytelen. Sztolipin metropolita megjelent nála, hogy ellássa az utolsó kenettel. Délután Sztolipin családja együtt volt a beteg körül s az orvosok kijelentették, hogy a beteg nem élheti túl az éjjelt. A beteg régi szívbaja a műtét, következtében annyira megrosszabbodott, hogy minden pillanatban várni kellett halálát. A beteg rendkívül sokat szenvedett és minduntalan esuklögöres fogta el. Hat órával halála előtt úgy sirt, mint egy gyermek és amikor Rein tanár belépett hozzá, ezt mondta neki:

— Nagyon kérem, engedjenek meghalni, nem tudom ezt az örületes fájdalmat tovább elviselni.

A beteg szobájában megható jelenetek folytak le. A család és a beteg barátai az ágy mellett térdeltek és sirva mondtak halottas imákat. A halál tíz óra körül következett be. Sztolipinné férjének halálánál nem volt jelen. Fél órával előbb elájult és Rein tanár a szomszéd szobában vele foglalkozott. Egyszerre kirántotta a szolga az ajtót s az orvost a haldoklóhoz hívta. Rein besietett hozzá, de ekkor már bekövetkezett a katasztrófa. Az özvegy előtt éjjelig titkolták Sztolipin halálát, amikor azután megmondták neki, az orvosok könyörgése ellenére is az egész éjjelt a halottaszobában töltötte.

Pogromtól félnek.

Kiebben már korán elterjedt Sztolipin halálának híre, de a hirt elnyomták, mert különben ügyvéd- és zsidóüldözés tört volna ki. Az orosz nemzeti szövetséget a cárhoz kérvényt fog intézni, amelyben kéri, hogy Oroszországot szabadítsa meg az idegen népektől, különösen a zsidóktól. A csapatok Kiebben tovább is koncentrálnak, hogy esetleges pogromot megakadályozzanak.

A zsidóüldözéstől való félelem egyre fokozódik. Azt hiszik, hogy az első pogrom Kiebben lesz s hogy a cár és Kokovcev elutazása után azonnal meg is kezdik. A pogrom különösen a jobbmodu zsidók ellen fog irányulni, akik a várost elhagyni igyekeznek.

A városban ugyanis a mérénylet óta nagy az izgalom, mely tegnap este, Sztolipin halálának köztudomásra jutása óta veszedelmesen fokozódik. A helyőrség este óta készenlétben van. Pogromtól tartanak és a zsidó vallású lakosság között Sztolipin halála hírére valószínű pánik tört ki. Tömegesen menekülnek és az éjszaka folyamán, a késő este induló vonatokkal mintegy nyolcszáz család hagyta el Kievet.

A rendőrkapitány a legfelsőbb hatóságok megbízásából kihirdette, hogy zavargás esetén a legenergiusabb intézkedéseket teszi; a kormányzó közölte a lapokkal, hogy a csapatok a hadgyakorlatokról visszatértek a városba és azokat egy huszárezreddel ideiglenesen megerősítették. A fő kormányzó ma éjszaka megjelent rendelete közli, hogy zavargást nem fog tűrni és esirájában elfojtja. Fegyver viselése tiltva van.

Kievből táviratozzák: A zsidók közt a pogromtól való félelem következtében pánik ütött ki, a vagyonosabbak már sietve elhagyták a várost. A rendőrség csak ma intézkedett az esetleges pogrom megakadályozása tekintetében. A zsidó lakosok védelmére egy huszár és két katonát küldtek a városba. Sztolipin halálának híre mélyen lecsujtotta a cári családot. A cár úgy határozott, hogy a pénteki temetésen részt vesz, de a cárné egészségi állapota arra kényszerítette, hogy vele együtt ma hazautazzék. A rendőrség a mai nap folyamán is többeket tartóztatott le, köztük Bagrov összes rokonait.

Egy kievi távirat szerint Bagrov 70 éves anyja fia tette miatti bánatában ma harmadik emeleti lakásának ablakából az utcára ugrott s szörnyen halt.

A mérénylet beteg.

Bagrovról az a hír terjedt el, hogy a fogságban súlyosan megbetegedett. Az ellene folytatott vizsgálatot hamarosan befejezik és a tárgyalás ügyében még ezen a héten meglesz.

A kievi ügyész az igazságügyminiszternek szóbeli jelentést tett a Bagrov ellen folytatott vizsgálatról. Bagrov a titkos rendőrségtől 185 rubel havi fizetést, ezenkívül külön megbízásért külön díjat is kapott. Az egyik lap azt állítja, hogy Bagrov a kievi rendőrfőnöktől kapta revolverét. Ezt a titkos rendőrség könyvei is megemlítik. Bagrov nagynéjét és ennek két leányát, valamint szolgálóikat letartóztatták. Kuljabhot, a titkos rendőrség főnökét, fölmentették állásától.

Odesszában Bagrov nagybátyját, egy ismert elmeorvosot, miután házkutatást tartottak nála, letartóztatták.

Sztolipin utóda.

Pétervárról jelentik: Jól értesült politikai körökből jelentik, hogy Kokovcev csak két hónapig fogja intézni a miniszterelnökség ügyeit. Még nem tudják, hogy ki lesz Sztolipin utódja, lehetséges, hogy a cár Krivoszin földművelésügyi minisztert fogja miniszterelnökké ki nevezni.

TANÜGY.

(—) Székely Salamon nyugalmában. Az aradi főreáliskola kitűnő tanára, Székely Salamon, aki generációkat nevelt föl és látta el a tudás fegyverével, a napokban nyugalomba vonult. Az ősz pedagógust az elmúlt hetekben léptették elő a hetedik fizetési osztályba, amely lehetővé tette, hogy évtizedek nehéz munkája után anyagi gondoktól mentesen élje át öregsége esztendit. Székely Salamon már vágyott a pihenésre és a kultuszminiszter teljesítette is azt a kérését, amely a nyugdíjazást tartalmazta. Az elmúlt napokban hagyta el azt az intézetet, amelyben élete javát munkával töltötte el.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (6jél-nappal)	—	357
Szerkesztőség (csak 6jél használható)		
mellékállomás	—	151
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	—	151
Nyomda	—	151

A drágaság.

* Arad, szeptember 19.

Mindenki a drágaságról beszél, a drágaságról panaszkodik. A drágaság nyomasztó hatását mindenki érzi s nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is. A vidéki nagyobb városokban nem kisebb a drágaság, mint Budapesten. A hus, a tej, a vaj, a tojás, a kenyér, a főzelékféle, a gyümölcs, minden élelmi cikk módfelett megdrágult és még folyton drágul, ugyszólván nap-nap után. De drágább a lakás s minden szükségletnek kielégítése is. A munkás a munkaadónak, a termelő a fogyasztónak, a gazda az iparosnak, az iparos a kereskedőnek, a kereskedő a gazdának s így általános körfutásban mindenki mindenkinek kölcsönösen megdrágította az életet.

Az eredmény természetesen az, hogy az egész közönség panaszkodik s általános és teljes az elkeseredés a lakosság minden részében.

A jelenségnek európai színezete van s ha Londonban, Brüsszelben, Párisban és más francia városokban forrongó kitéréssei voltak a megélhetés nehézségein való elkeseredésnek, a legkomolyabban kell tartanunk attól, hogy a vihar szele hozzánk is elérkezik s itt is megmutatja pusztító hatását. Már tegnap volt a fővárosban zavargás egy szatócs háziúr ellen, aki egyszobás ócska lakásokért méregdrága bért szedett. Az elkeseredett szegény emberek, akik huszonnyolc korona hetibért fizetnek egy szobás lakásért (a mi havonként 85 korona, évenként pedig több mint ezer korona bért jelent), valósággal megostromolták a házat s közben azt kiáltották: Csináljunk Bécsset!

Féltök, hogy csinálni is fogják, mert meg kell vallani, hogy itt sokkal több ok van az elégedetlenségre, mint Bécs városában. Bécsben az elkeseredést a drágaság ellen politikai céllal és Magyarország ellen szították. De nálunk minden politikai mesterkedés nélkül is igen mély a lakosság elkeseredése. Mert ha Bécsben nagy a drágaság, legalább azzal vigasztalhatják magukat, hogy drága pénzükért kapnak is valamit. Nálunk ellenben lakás helyett piszkos odut kap a munkás s azt kell uzsorakamattal megfizetni; a drágán megfizetett élelmiszerekben pedig a lakosság nem táplálékot kap, hanem gyalázatos és értéktelen hamisítást. Ez az, amit tovább tűrni nem szabad és elviselni nem lehet.

Értem azt, hogy valamivel drágább a tej, mert az idén kevés takarmány termelt s ennek folytán nehezebben lehet eltartani a tehenet. Ugyancsak a nagyfokú szárazság megokolta teheti a főzelékfélének, burgonyának, cukornak mérsékelt drágulását. De már érthetetlen teljességgel a hus árának emelkedése, mert hiszen a gazdák takarmány hiányából kénytelenek eladni a jószágot s most az a nevezetes, hogy a vásáron a marha ára hanyatlott, ellenben a mézszárszékben a hus ára emelkedett. Nem lehetetlen állapot ez?

De ha már emelkedik valamely élelmiszereknek az ára, legalább biztosítaná a hatóság a vevő számára azt a jót, hogy pénzért hamisítatlan árut kapjon. Különösen a legbecesebb élelmiszerekkel, amilyen a tej, cudar manipulációt folytatnak, ugyszólván büntetlenül. A fővárosban valaki elkövette azt a tréfát, hogy árra és értékre nézve tanulmányozta a különböző árusoknál kapható tejet. Az eredmény valóban megdöbbentő.

A kíváncsi férfiú száztizenkét tejkereskedésben vásárolt tejet s valamennyit megvizsgálta. A száztizenkét helyről való tejből negyvenöt volt hamisított. Egy része vízzel volt ha-

misítva, másik része lefőlözött volt, de a kereskedő teljes tej gyanánt mérte.

Világos, hogy a lakosságnak ilyenformán tönkre kell mennie, de nemcsak a kellő táplálék hiányából, hanem a belső elkeseredéstől is, hogy ilyen nyomorult állapotokat tűrni és elviselni kénytelen. Nincs az a szigorú büntetés és nincs az a nyilvános megbélyegzés, amire a közönség rendszeres osalói, az élelmiszerek hamisítói rá ne szolgálnának.

A híres párisi jósnő.

— Madame Thébes Ausztria-Magyarországról. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 19.

Egyik nagy párisi napilap szerkesztőségének Mona Liza rejtélyes eltűnése alkalmával az az ötlete támadt, hogy a párisi jósnőket kérde meg, hogy hol van a kép. A kérdésre lehetetlennél-lehetetlenebb feleletek érkeztek, melyek "elárulták küldőjük műveletlenségét. Azoknak, akik hisznek a jósnők tudományában, némi vigaszt csak az nyújtott, hogy a leghíresebb Pythia, az egyedüli, akit nemcsak Párisban, hanem külföldön is komolyan vesznek, Thébes asszony, nem felelt a kérdésre s így nem kompromitálta magát a felelettel.

A Thébes név tulajdonképpen álneve a híres jósnőnek, ki, mint az Párisban köztudomású, egy elszegényedett arisztokrata család ivadéka. Thébes asszonyra Páris figyelmét a fiatalabb Dumas fordította, ki a Figaróban nagy cikket írt a „Kiremantienne“-ről. A jósnő azután értett ahhoz, hogy az ismeretlenség homályából kikerülve, hírességét alaposan kamatoztassa. Most a legismertebb alakja Tout Parisnak, a legexkluzívabb szalonokba is járatos, házát pedig a legnevesebb írók Donnay, Bernstein, Lavedan, publicisták és szobrászok látogadják. Páris felséges látogatóinak „idegenvezetője“, Paoli beszéli emlékirataiban, hogy a híres jósnő felkeresése hozzátartozott a koronásfők nem hivatalos programjához, így többek között Edward, Lipót, Alfonz és Manuel királyok is kíváncsian elmondatták jövődjüket Thébes asszonynál.

A jóslás „tudományáról“ mindenestre különbözők a vélemények, azt a tényt azonban leszögezzük, hogy Thébes asszony úgy az angol, mint a belga király halálát megjósolta és 1910. októberében publikált jóslatában azt írta, hogy az 1911. év a tűzek esztendője lesz, „une année de feu“. Nagy assályt is jóslott Thébes, s ennek következtében általános drágulást, Itáliát két szörnyű csapás éri, két gyönyörű boulevard-színésznő fog tragikus körülmények között meghalni s Franciaország egy komoly krízisen megy keresztül. És tényleg: a szárazság és meleg sohasem volt még oly nagy, mint ebben az évben, Itáliában a kolera pusztít s néhány nap óta az Aetna kitörése ad a legkomolyabb aggodalmakra okot, a szép Lantelme misztikus halálára még mindenki emlékszik, míg a másik színésznő Judic asszony s végül Franciaországot hosszú ideig nyugtalanította a marokkói kérdés.

Egy párisi lap munkatársa legutóbb felkereste a híres jósnőt a látogatásáról a következőkben számol be!

— Thébes asszony lakása egy cseppet sem misztikus. Aki okkultista misztikumokat, elsőtétített fülkéket, jelmezbe öltözött szolgálkat vár, az csalódva távozik az Avenue Wagram-on levő izléses külsejű palotából. A szalon, a hol madame Thébes fogadott, izléses eleganciával van berendezve, egyedül felűnő, hogy igen sok elefánt-szobor és nipp áll szerte szét a szobában. A jósnő a nagy-

világi francia nő típusa, haja már fehé, de azér elegáns, élénk, szemei még mindig gyönyörűek. „Ez az én szimbolumom“ — mondja az elefántmutatva, „Minden szobámban van néhány ilyen szobrom, sőt berlocke alakjában állandóan magamnál van.“

— Ne higgye, hogy az okkultizmus valami babonás hokusz pokusszal áll összefüggésben — felelte Thébes asszony kérdésekre — a beavatott számára egy biztos út van s ez a chiromantia, a kézből jóslás. A kéz vonalaiból s hajszálfinom ereiből oly logikusan lehet következtetni, hogy az eredményt a valóság mindig megerősíti. Csodálom, hogy ezt a pozitív tudományt még nem tanítják a felsőbb iskolákban.

Arra a kérdésre, hogy kliensei a társadalom melyik osztályából kerülnek ki, a jósnő a következőket felelte:

— Mindig csak a publikum elitjével volt dolgom. Férfi látogatóim közül a legtöbb pénzember, börtönés, sok katonatiszt is jár hozzám, tengerészek vagy pedig a kolóniákra áthelyezett tisztak, akik arra kíváncsiak, hogy visszatérnek-e a tengeren túlról. A nők közül a legtöbb színésznő. A hölgyeket leginkább a szerelem vezeti hozzám. Ha időm és tehetségem volna, mennyi lelki tragédiát, mennyi megtörtént drámát tudnék leírni. Mondhatom, hogy os'oba dolog a regényíróknak azt a szemükre vetni, hogy műveik valószínűtlenek. A legnagyobb fantáziájú íróknak sincs annyi regény-témája, mint nekem! A való élet sokkal drámaibb, megrázóbb és mulattatóbb, semmint azt a legduzsabb fantázia is álmodná!

— Az uralkodók közül kik keresték föl?

— Meg fogja érteni, hogy neveket nem említek. Ezek a termek nemegyr európai uralkodót láttak, sőt három alkalommal engem hívtak meg királyi udvarokhoz, mind a három látogatásom éjjel történt. Az a meggyőződésem, hogy az uralkodók határozottan fatálisták s az események folyásának ellentállás nélkül átengedik magukat. A kormánypálya nem hagy nyomot kezükben s Mars befolyását is hiába kutattam. Inkább Merkur bélyegét viselik. A női kezek határozottan érdekesebbek s bátran állíthatom, hogy az uralkodócsaládoknál a nőknek nagy befolyásuk és hatalmuk van.

Végül az osztrák magyar monarchia jövőjéről jóslott madame Thébes:

— A monarchia szerepének — mondotta — és konfigurációjának megváltoztatása mellett szerencsés végzet felé tart. Ez a végzet Oroszországnak egy előre nem is sejtett, rendkívüli szerepet juttat, amely a római birodalom klasszikus korának visszatértehez hasonlítható egy kis túlzással. Ez a fellendülés Franciaország hátrányára, mondhatnám kárára fog történni... Csak Oroszország kelt félelmet bennem... minden, ami ott történni fog, veszélylyel fenyegető, tragikus... és a franciákra nézve szintén káros...

MULATSÁGOK.

(=) Táncestély Gyorokon. A gyoroki róm. kath. templom javára 1911. szeptember 24-én Gyorokon, a Kaszinó összes helyiségében Kabarával egybekötött táncestély lesz. Az estély védnöknei: Boros Ivánné, Hermann Gyuláné, Hunyady Lászlóné, Koncz Benőné, Lőcs Rezsőné, dr. Masznyik Mártonné, Masznyik Dánielné, özv. Pál Jánosné, özv. Sármezey Ákosné, Steiner Ferencné, Székely Árpádné, Tabajdy Gyuláné. Kezdet 8 órakor. A kabará előadást Hoffmann Károly és Székely László újonnan szervezett társulata tartja, mielőtt amerikai körútra indulna.

HIREK.

A szigorú hadnagy.

— Vesszót a kerékpáros századnak. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 19.

A nagygyakorlat előtt kombinált kerékpáros századot állítottak össze az első honvédezrednél. Rákoson, egy homokos térségen gyakorlatozott a század és az egyik szakaszának Horváth István harmadik ezredbeli hadnagy volt a parancsnoka. Horváth hadnagy a gyakorlat első napján — így szokták a hadvezérek is a csata előtt — beszédet intézett a szakaszához.

— Én tavaly — kezdte a főhadnagy — *miniszteri fogalmazót is megvesszőztem.* Majd adok én nektek is, nem nézem, ki kicsoda a civilben.

Be is váltotta ígértét. Csuray János — aki most már, lefuvás után, boldog tartalékos Puhón — felborult kerékpárjával a homokos földön. Horváth hadnagy hozzálovagolt gummitalpas vasparipáján és egy nádvesszővel kegyetlenül elpáholta lilás, kékes véraláfutásokat csiholt elő testén a csukaszürke mundér alatt. Szinte félholtra vert azonkívül egy szerencsétlen cigány kerékpáros bakát is.

A bántalmazott katonák ezredrapportra jelentkeztek, de Kovács Barna főhadnagy ügyesen elsimította a dolgot bajtársiszeretettel. Halasztgatta a rapportot azzal az ürüggyel, hogy a cigányt meg kell tanítani a jelentkezési formulára, mert amilyen együgyű, nem lehet egyszerre az ezredes elé vezetni. Így biztatták őket, amíg elutazott az ezredes, elmaradt az ezredrapport és Horváth hadnagy jövőre ismét vígan vesszőzheti a kerékpáros bakákat.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jóslat: Tulnyomóan száraz idő várható lassu hőemelkedéssel. — Távirati prognózis: enyhébb, száraz. — A hőmérséklet Budapesten déli tizenkét órakor 16,8 Celsius fok.

— Tisza István Aradon. Tisza István gróf, Arad országgyűlési képviselője a jövő hónap elején Aradra érkezik, hogy választóit meglátogassa. Tisza néhány napot tölt Aradon.

— Felmentett dandárparancsnok. Falkenklaui Fritsch Ferenc vezérőrnagy, a 37. gyalog dandár parancsnokát saját kérelmére ettől a parancsnokságtól felmentették.

— Kitüntetés. A király *Latinovits* Pál országgyűlési képviselőnek, a közügyek terén teljesített kiváló szolgálatai elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta.

— Uj udvari tanácsos. A király Csonoplai Mann Jakab dr. nak, a szegedi bábaképző intézet igazgató tanárának az orvostudomány és szakképzés terén szerzett érdemei elismerésül, az udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— Péter király Budapestre jön. Elő lehet venni a Péter-viccek, mik a nyáron kárba vesztett kengyelfutói voltak a szerb király hozzánkjövételének. Akkor az issy-les-moulineauxi katasztrófa miatt fekete gyászba borultak a francia szívek s Péter király egyenesen haza utazott Párisból, meg sem látogatva Faliérest s királyunknál sem vizitelt. Most a belgrádi kónakban úgy beszélnek, hogy Péter király október elején Budapestre jön. Ferenc József tudvaleg akkor itthon fog tartózkodni s Péter megteheti elmaradt látogatását. Vele jön *Milovanovics* külügyminiszter is.

— Az aradi gyásznapi. Budapestről jelentik: A képviselőház az október hatodik aradi gyásznapi küldöttséggel fogja képviseltetni magát. A képviselőház küldöttségét, minden valószínűség szerint, *Berzeviczy* Albert házelnök vezeti.

— Halálozás. *Krändler* Jakab bégaszentgyörgyi földbirtokos 59 éves felesége egy hónappal ezelőtt látogatónak jött Aradon lakó leányához. Az urinő a napokban megbetegedett és ma meghalt. Holttestét holnap, szerdán délelőtt viszik ki a Perényi-utca 4. számú gyászházból a vasuti állomáshoz és Bégaszentgyörgyre szállítják, ahol örök nyugalomra helyezik.

— A megkoszorúzott Kossuth-szobor. Ma volt két esztendeje annak, hogy nagy ünnepek között leleplezték az aradi Kossuth-szobrot. A hosszú ideig feledhetlen napnak, — amely összeesik a Nagy Hoatalan születésének napjával — ennek emlékére az aradi Kossuth-asztaltársaság minden évben koszorút helyez a hatalmas éreszoborra. Ma délután Nagy Kálmán vezetésével küldöttség járult a szoborhoz és ott lerakták a kegyeletos emlékezés babérját.

— A zirci apátválasztás. Zircről jelentik: Az apátválasztás ma délelőtt kilenc órakor kezdődött *Hornig* Károly báró veszprémi püspöknek, mint királyi biztornak elnöklésével. A választáson hat rendtag kivételével valamennyi résztvett. Az első helyre *Békési* Remig egyetemi tanárt jelölték 74 szavazattal, *Werner* Adolf 43 szavazata ellenében. A választás eredményét általános lelkesedéssel fogadták a rend tagjai. *Békési* kijelentette, hogy a választásban isten rendelését látja s lelke egész odaadásával fogja azt a helyet betölteni, a hová a rend állítja. A második és harmadik helyre a választás még folyik.

— A harmadik egyetem. Budapestről jelentik: *Zichy* János gróf kultuszminiszter a harmadik egyetem ügyében a tiszántuli református egyházkerületet tárgyalásra hívta meg. A tárgyalás, melyen *Tisza* István gróf is résztvesz, pénteken kezdődik.

— Sulkovszky hercegnő házassága Fővárosi tudósítónk azt jelenti telefonon éjjel, hogy a budapesti napilapok szerdai száma eikket fog közölni arról az eljárásról, amely az aradi árvaszéknél több mint e. y éve folyik Sulkovszky Ida hercegnő házassági ügyében. A hercegnőt tudvaleg feleségül akarja venni *Schmettow* gróf, de a hercegnő gondnoka szeretné megakadályozni ezt a házasságot, mert a gróft nem tartja méltónak Sulkovszky Idához. A fővárosi jelentés azt mondja, hogy e hónap 21-én tárgyalja az aradi árvaszék a házasság engedélyének ügyét. Ezzel szemben mi arról értesülünk a bonyodalmas ügy referensétől, hogy e hó 21-én még nem kerül tárgyalásra a konfliktus, mert még nem érkezett be a drezdai törvényszék átirata, amely *Schmettow* gróf ellen folyó bünperéről tájékoztatja a hatóságot.

— Szerencsétlenség a gyoroki kőhányában. Az aradi rendőrséget ma délután telefonon arról értesítették, hogy a Radna felől érkező vonaton sebesültet hoznak. A mentők kivonultak a vonathoz és a sebesültet, *Babuc* Sztoja aradkői származású 23 éves legényt, akinek jobb karja el volt törve, a kórházba szállították. *Babuc* a gyoroki kavicsbányában dolgozott, ahol ma egy meglazult 2—3 méter magasságu földtomb ráomlott és maga alá temette. Jobb karja eltört és ezenkívül több zúzódást is szenvedett.

— Agyonszurt csendőr. Nyitráról táviratoznak: *Brezován* tegnap vérbefagyva találtak rá *Daris* István csendőrvezetőre. A nyomozás kiderítette, hogy több brezovai lakos, akiket a csendőr legutóbb különböző kihágások miatt följelentet, orozva megtámadta és késekkel, éles kőekkel addig szurkálták, amíg össze nem rogyott. A csendőrség eddig három tettet tartóztatott le és átadta őket a nyitrai ügyészségnek. A csendőr sérülései életveszélyesek.

— Halálos baleset. Halálosvégű baleset történt ma délután a *Weitzer* gyárban. *Vlajkov* Péter 16 éves gáji napszámosfiut elkapta egyik transzmissziósij és halálra zuzta. A fiu balkarját összemarcangolta a kerék, azonfelül pedig súlyos belső sérüléseket szenvedett. Mire munkástársai kiszabadították a transzmisszió szerkezetből, *Vlajkov* Péter már halott volt. A rendőrség azonnal helyszíni vizsgálatot tartott a baleset ügyében és kihallgatta *Hajdu* István munkavezetőt, aki így adta elő a baleset történetét: „A transzmissziósij meglazult és én hozzáfogtam a megszorításához. A szijat levettem a forgó kerékről és hogy vissza ne ugorhasson odahívtam *Vlajkov* Péter napszámost, hogy létráról tartsa a szijat. Amíg a szij szorosabbra vételen dolgozott, félszemmel láttam, hogy *Vlajkov* alatt meginog a létra. Ugy látszik elvesztette az egyensúlyt és ösztönszerűleg a szijba kapaszkodott, amely abban a pillanatban ismét mozgásba jött és fölrántotta *Vlajkov* a kerékhez. Ott azután halálra zuzódott a szerencsétlen fiu. Mire a transzmissziót megállítottuk és *Vlajkov* függve maradt testét leszedtük a kerékről, már nem volt benne élet. Azt hiszem, hogy a balesetet kizárólag véletlenség idézte elő.”

— A bécsi zavargás. Bécsből jelentik: A büntetőjársbiróság ma tárgyalta néhány elfogott tüntető ügyét, ítélethozatalra azonban csak egy ügyben került a sor. A bíróság *Braschdil* Rudolf cipészsegédet 3 heti fogházra ítélte, a többiek ellen az eljárást folytatják. A mai napon semmiféle rendzavarás sem történt a eszárvárosban.

— Megszökött szép asszony. Fővárosi tudósítónk írja: A Rákóczi-uti *Palace*-szálloda irodájában a megnyitás óta egy nagyon csinos, nagyon széke menyecske dolgozott. Ez a menyecske *Kovács* Józsefné volt, akit azonban az ura nem becsült meg. *Kovács* Józsefné ugyanis néhány napja nyomtalanul eltűnt. De nem egyedül. Egy pincérral megszökött. A múlt hét elején, délben tizenkét órakor megjelent az irodában *Irsay* József pincér, aki Siófokon volt alkalmazásban. Már itt is nagy sikerei voltak a hölgyek pontos és lelkiismeretes kiszolgálása körül. *Irsay* a széke *Kovács* német kereste, néhány szót és tekintetet váltottak, aztán együtt távoztak. És azóta *Kovács* Józsefné nem tért vissza. A szerelmes pár minden valószínűség szerint Berlinben éli mézeshehetét. A *Palace* szállodában rögtön rovacosoltak, de az irodában minde a legnagyobb rendben volt.

— Temesvár új hidjai. Temesvárról jelentik: A városi tanács elhatározta, hogy *Hunyadi* Jánosnak a Béga egyik új hidján monumentális szobrot emel. Ezenkívül még négy új hidat építenek, melyek egyikén *Szent Gellért* nek állítanak szobrot. A szoborra *Csernoch* János kalocsai érsektől már nagyobb adomány érkezett.

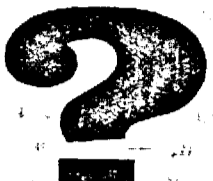
— Minden embernek legfőbb kincse az egészség és azt csak úgy tudja megőrizni, ha a tisztaságra ügyel, mert tisztaság az fél egészség. A tisztaság fogalmát kiegészíti a fertőtlenítés, melyre szükség van mindenkor, ha betegekkel érintkezünk, vagy olyan helyen jártunk, hol ragályos betegség csirait felvehettük. Egy igen érdekes könyvet (címe: „Egészség és fertőtlenítés”), mely a fertőtlenítést tanítja ingyen és bérmentve küld bárkinek *Keleti* dr. és *Murányi* vegyészeti gyára. Ujpest. 2/c. 6963

— Kizárólag szülőket érdekel! A közelgő őszi időny beálltával gyermekeinknek egészségi és saját takarékosági szempontjából a legjobbnak elismert hazai gyártmányú *Anatoniai* cipőket vásároljon. Kizárólag fiókunkban kaphatók. *Moskovits* anatoniai cipőgyár fiokjától. Arad, Szabadság-tér 18. 2331

— A kolera Aradon még nincs, de egy olcsó és jó bevásárlási forrás az van, és ez *Korányi* Jenő cipő, kalap és uri divat áruháza a Szabadságtéren.

véget ért. Délben Székely Ferenc igazságügy-miniszter vezetésével a kongresszus tagjai Szikszóra utaztak, az ottani Bethánia szerzet-ház megtekintésére.

Mit használjunk
hajhullás és fejkorpa
ellen

3611

Mint a hajhullás és korpaképződés leg-hathatósabb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és többezerörsen rectificált petroléum kivonat van elismerve. Ezen kivonat a forgalomban

Dr. William Patterson
American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona. Kapható Aradon

Hánzu Nestor
Vöröskereszt Drogeria
Weitzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főlerakat: Barabás és Stefanovits droguisták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

VIDÉK.

Templomavatás. Vasárnap délután avatta fel a nagyhalmágyi izraelita hitközség új zsinagógáját, melyet nagy anyagi áldozatok árán emelt. Délután négy órakor egyházi szertartások mellett vitték át a szentségeket a régi templomból az újba, hol Weisz Armin dr. hitközségi elnök tartott ünnepi beszédet. Utána Stern Adolf újszentannai rabbi felszentelte a templomot majd Grósz Péter körösbökényi rabbi intézett lendületes beszédet a hívőkhez. Este a kaszinó nagytermében táncmulatság volt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

— Milyen lesz a szüret. Már csak pár hét választ el bennünket a szürettől, a földművelésiügyi minisztérium hivatalos termésbecslése már napvilágot is látott. Először a tavalyi termésnek mintegy kétszerese, körülbelül 5 és fél millió hektoliteres termés várható. Az aránylag nagy termés könnyű elhelyezését is nyer, mert a tavalyi készletek már kimerültek. Érdekes, hogy míg a közbídelem Magyarországot nagy bortermelő államnak képzele, addig a statisztikából kiderül, hogy a termelt mennyiség tekintetében a monarchia meglehetősen hátul áll. A mi 5-6 millió hektoliterünkkel szemben ugyanis Olaszország ez évi szürete 48 millió hektoliterre tehető. Franciaország termésé 45 millió hektoliter, Spanyolország szintén 30 millió hektoliter bort termelt. Ausztria kevesebbet termelt, mint Magyarország, a legtöbbet becslés szerint három és fél millió hektoliteres termés várható a társországban.

Ujradí gabonavásár.
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —
Ujradí, szeptember 19.
Végre kaptunk csapadékot, azonban kevésnek bizonyult. Azonban az őszi munkálato-kat így is megkönnyítette.
A gabonauzlet irányzata tartott.
Elkelet a mai piacon:
2500 mm. buza 11.20—11.50
100 mm. rozs 9.40—50
100 mm. árpa 8.40—50
100 mm. zab 9.00—
200 mm. 5 tengeri 8.20—30
100 mm. új tengeri 7.00—7.20
Az árak ötven kilogrammonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.
— Szeptember 19. —
Amerika változatlan. Kínálat mérsékelt, vételkedv gyenge, 20 ezer mm. 5 fillérrel magasabb.
Az árak 50 kilónként számítva:
Déli 2 órai zárlat zárlat
Buza 1911. októberre 11.81—11.83 11.81—11.82
Buza 1912. április 12.07 12.03 12.05—12.06
Rozs 1911. októberre 10.32 10.33 10.30—10.31
Tengeri 1912. május 8.10 8.11 8.10 8.11
Zab 1911. októberre 9.58—9.59 9.58—9.57

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).
— Szeptember 19. —

Magyar aranyjárdék 4 ^o / _o	110.50
Magyar koronajárdék 4 ^o / _o	90.50
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ^o / _o	80.10
Magy. földteherm. kötvény 4 ^o / _o	91.50
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	92.50
Magyar nyerevényországi kölcsön	218.—
Pannaszab. és szegedi sorajegy kölcsön	155.—
Osztrák járdék papírban	92.—
Osztrák járdék ezüstbe	95.50
Osztrák járdék aranyban	115.60
Osztrák koronajárdék 4 ^o / _o	92.—
1880. évi osztrák államsorsjegy	157.—
Osztrák-magyar bankrészevény	19.90
Magyar hitelbank-részevény	84.75
Osztrák hitelintézeti részevény	644.50
Osztr.-magy. államvasúti részevény	781.50
10 frankos arany (Napoleonkor)	19.18
Magyar birodalmi márka	117.85
London vista	241.35
Paris vista	95.85
10 márkás arany	23.58

Felelős szerkesztő:
Bolgár Lajos.

URANIA
— színpadon színház.
Báró Szechenyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.
Ma szerdán 1911. szeptember 20.
1. Tutajozás az Alpesebben. Természet után. — 2. Min-dig ugyanaz a hus. Bohózat. — 3. Afrikai vizesések. Látványos. — 4. Pall a moziban. Bohózat. — 5. A vá-lágfi. Dráma. — 6. II. Ali Mohamed. Látványos. — 7. Középkori történet. Dráma. — 8. Madeira. Természet után. — 9. A várnagy boszúja. Dráma. — 10. Char-act-re. Paro la Edmond Rostand hasonló című viglá-téka után.
Előadások d. e. 6 órától kezdve este 11 óráig.

APOLLO SZÍNHÁZ
az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.
Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja
Ma szerdán, 1911. szeptember 20-án:
1. A nápolyi öböl. Természetutáni felvétel. — 2. Mayer, mint utazó. Neveltető. — 3. Az árcsok bál. Dráma. Színes kép. — 4. Vastagi ur görkorsolyán. Humoros. — 5. Gyermeki szerető hatalma. Dráma. — 6. Hogy ké-sztik a repülőgépet. Látványos, tanulságos. — 7. Egy néma áruló. Amerikai dráma. Szenzációs slager kép. — 8. A féltékeny Pall. Kacagató.
Előadások délután 6 órától.

NYILTTÉR.
Nyilatkozat
Alulírott aradi ruházati iparosok szövete-sége cipész szakosportja ezennel kijelentjük, hogy Purjesz Lázár megbízásából és rendelé-sére nem készítünk és nem készítünk cipő-ke-t. Ezt pedig a magunk és a közönség érde-kében azért hoztuk nyilvánosságra, hogy rá-mutassunk Purjesz Lázárnak az üzleti tisztas-sággal nem igen összeegyeztethető eseleked-tére, amelylyel silány gyári munkát aradi ipa-rok készítménye gyanánt tüntet fel s igyek-szik eladni s ezzel nemcsak a közönség érdeke ellen cselekszik, de az aradi cipésziparosok jó hírnevét és reputációját veszélyezteti. Arad, 1911 szeptember 19 én. Az aradi ruházati iparosok szövetségének cipészipari szakosztálya. 4544

Egyéves önkéntesek
legújabb előírás szerint, legjobban és legolcsóbban felszerelhetők

Kolarits Nándor
Bélmagyarország első és legnagyobb egyenruházati intézetében
Temesvár - Belváros,
Mercy-utca 10. szám.
Arjegyzék és költségvetéssel szívesen szolgálnak. Legszolidabb kiszolgálásért cégem régi jó hírneve kezekedik. 3907

Allandó borbevásárlónak ajánkozik
egy az aradhegyalját ismerő, megbízható, kaucióképes szőlőbirtokos.
Ajánlatok „Borbevásárló” jellege alatt továbbit a kiadó. 4548

Rendelés Tüdőbetegeknek
Tuberkulotikus bántal-makban szenvedők speci-likus (oltásos) kezelése.
Dr. Róth Kálmán
Temesvár, Batthyány-utca 2. sz.
Rendel d. e. 8-9. d. e. 2-4 óráig
Telefon 913. 4468 Telefon 913

* Az ezen rovat alatt közöltétekért nem vállal felelő-séget.

Maidt és Schrod

Arad, Andrássy-tér 17. (Reinhart-ház.)
Férfi kelengye óriási választékban.
Nagy raktár nyakkendő különlegességekben — Férfi felöltők, Raglanok és gummi kabátok 30 koronától.
Intézeti flu kelengyek dus választékban.
Szabott árak! — Szolid kiszolgálás! Városi és megyei telefon 765

Uj üzlet!

**György
Menyhért
és Társa**

női felöltők
áruháza

**Aradon,
Andrássy-tér 8.
(Minorita-templom fő-
bejáratával szemben)**

3751

Hirdetmény.

A muszkai 272. sz. tjkvben A + 2. sor 691—692/b hrsz. alatt foglalt teljesen beültetett 7 és fél magyar hold 7 éves elsőrendű szőlő a világsi kir. járásbíróság hivatali helyiségében 1911. szeptember hó 26-án d. e. 9 órakor megtartandó bírói önkéntes árverésen természetből együtt el fog adatni.

Kikiáltási ár 20400 korona. Báuatpénz a kikiáltási ár 10%-a, a mi a vételár 10%-ig nyomban kiegészítendő.

Ugyanezen szőlő az árverésig szabad közből is eladó.

Felvilágosítást ad:

Szabó István,

4515

Arad, Ferdinánd-utca 8. szám.

Építetők figyelmébe!

Csobán Tivadar

építészeti irodája.

Arad, Deák Ferenc-utca 20a. 82.

Van szerencsém értesíteni az építetők közönséget, hogy az építészeti téren mindennemű munkálatokat, úgymint:

tervezéseket, új építkezést, régi épületek átalakítását

egy helyben, mint vidéken a legjutányosabb árban készik.

Tisztelettel:

Csobán Tivadar,

2681

építész.

Okt. 31-én költözöm!

Czipő és úri divat áru raktáram addig **gyári árban árualtom.** Raktáron vannak a legdivatosabb női-divat fél cipők és őszi magas divat-cipő különlegeségek. Férfi cipőkben, **angol, francia és amerikai cipők óriási választékban,**

hallatlan olcsón

lesz elárusítva.

Gyermek cipők szintén minden kivitelben kaphatók. **Tessék olcsóságomról meggyőződni.** 4011

Iványi Menyhért

cipő és divataruház,

Forray-utca (Hunyady-palota.)

Szöllőtulajdonosok figyelmébe!

Az őszi idény közeledtével van szerencsénk a t. szöllőtulajdonosok figyelmébe ajánlani őszi műtrágyázásra I. rendű szőlőműtrágyánkat szavatolt, foszfor, káli és légenyirtalommal **kartellen kívüli jutányos árban.**

Hatása 3 évre terjed, kat. holdanként 4 métermázsa szükségeltetik.

Hogy azonban a tömeges rendelések lebonyolítása miatt a szállítás késedelmet ne szenvedjen, kérjük a szöllőtulajdonos urakat, hogy a saját érdekükbe is szükségletüket idejekorán vagyis **okt. 15-ig megrendelni sziveskedjenek.**

Szakkérdésekre díjtalanul adunk felvilágosítást. Ugya csak **összes** használatra szükséges **műtrágyafőék olcsón beszerezhetők nálunk.**

4541

Hanzli József és Társa Hódmezővásárhely.

Költözködők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket **csillárokkal**

együtt kedvező fizetési feltételek mellett szállít 1789

KOCH DÁNIEL

villamoscsengő és telefonberendezésvállalata
Arad, Deák Ferencz u. 42.

Tanulóleányok

heti fizetéssel

könyvkötészetünkbe

felvétetnek.

MAUTNER R.
—olcsó áruháza.—

!! Nagy olcsóságok érkeztek!!

Tömeges vételeim utazásából haza érkeve van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki igen tisztelt közönségnek b. tudomására adni, hogy az alanti elősorolt áruk nálam **feltűnő olcsó árban** kaphatók míg ezen készlet tart. **Angol costum-**

kelmék, angol férfi szövetek félárban, flanel Barchetok, Pique Barchetok, Schal kendők, ágyterítők, futószőnyegek, vásznak, schiffonok, kanavásznak, damaszt asztalneműek, fehér lendamaszt ágynemű készletek, törülközők, valódi rumburgi vásznak, stb. stb. itt elő nem sorolt cikkek úgy mint fentiek szintén **meglepő feltűnő jó minőségben és feltűnő olcsón** kaphatók.

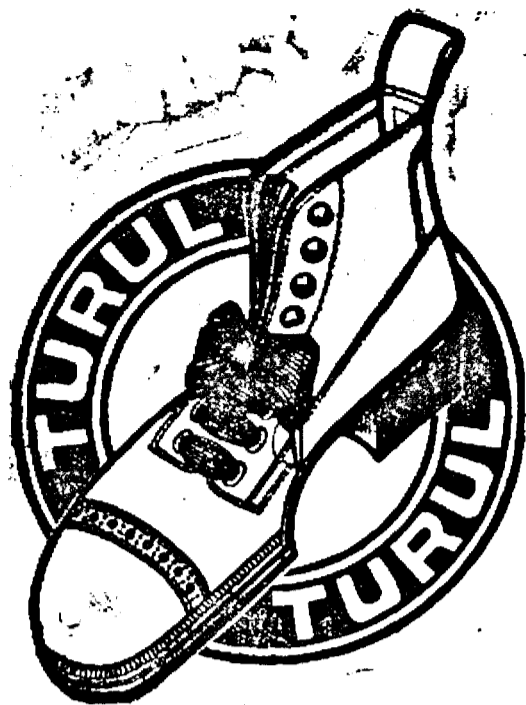
Mautner R.

olcsó áruháza Hunyady-utca 1. sz.

Üzleti órák reggel 7-től—12-ig.

Délután fél 3-tól este 7 óráig.

4011

„TURUL“-CIPO

elegáns,
tartós,
jutányos.

Turul Cipőgyár részv. társ. Temesvár.
Főraktár: Arad, Andrásy-tér 13. Minorita-palota.

Üzletvezető: **WEINBERGER EDE.**

2932

1200 munkás és alkalmazott. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 130 fiók a bel- és külföldön.

Értesítés.

Igen tisztelt megrendelőim és a n. é. közönség szives tudomására hozom a legújabb divatn angol és belföldi őszi és téli ruha és kabát szöveteim megérkeztek nagy választékban. Tanuló ifjúság figyelmébe különösen ajánlom legizlésebben elkészítendő öltönyt nem igen jutányos árak mellett. Kérem próbarendelést eszközölni.

Kiváló tisztelettel

4171

KARPELESZ ZSIGMOND

uriszabó műterme

Weitzer János-utca 9.

Fogak

és fogserok, aranyhidak és koronák ideálisan szépen, ragása kitűnőek, készülnek

HALMOS fogászati műtermében

Asztalos Sándor-utca 10. sz. (Szabadság tér és Asztalos Sándor-utca sark.) — Dr. Keppich orvos házában.)

Telefon szám 638.

Husserl Manó

Arad, Szt.-Pál-utca 11. sz. Telefon 348. szám.

Ceatornázás és vízvezeték szerelő bádogos. Készít modern butor vereteket Fém csiszolás, galvanizálás. (Nikkellezés, vörös és sárga rezezés, horgonyozás, ónozás, aranyozás, ezüstözés.) 8341

Galvanoplasztikai munkák

A forró nyári hónapok rendkívül elősegítették az összes ragályos betegségek kiterjedését és elterjedését. Tény, hogy a

K O L E R A

vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek nyáron fokozottabb erővel lépnek fel, mint más őszezekben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor elismert legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elbáritására, nőknek alteti irrigációra stb. mindenkor ajánlják

Lysiform-Szappan

finom, gyenge pipereszappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, sőt csecsemőknek is; szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 kor na

Fodormenta-Lysiform

erősen antiseptikus hatása szájjal. Szájbüz rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvege 1 kor na 60 fillér.

Az összes lysiformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és újabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és Fröcsentés” című érdekes könyvet.

A hol lysiform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 kor na előzetes bejelentés esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájbüzet.

DR. KELETI ÉS MURÁNYI VEGYÉSZETI GYÁRA, UJPEST, 2. SZÁM.

— Vízontelárusítóknak óriási kedvezmény! —

Ön megtalálja

feltalálók címeinek megadása által a legjobb utat

a boldoguláshoz.

Ingyen szétküldés Szabadalom Értékelő Társaság által: Fr. Heimbach & Co., Köln a. Rhein. 6812

Virág Kálmán

építőmester

elvétele magán- és bérházak, valamint nyaralók stilszerű tervezését, művezetését, felépítését és leszámolását. Ugyancsak gazdasági épületek, pilos és mindennemű beton és vasbeton munkák szakszerű elkészítését iroda és gyártelep:

3921 ARAD, Erzsébet-körút 59. sz.

Telefon szám 65.

POLOSKAIRTÁSI VÁLLALAT

Külföldön nyert tapasztalataim folytán, lakástisztítási vállalatomhoz lakások poloska mentesítését is berendeztem. Ha valaki kellemetlen lakójától, illetve po-

loska és más rovaroktól meg szabadulni óhajt, az forduljon teljes bizalommal

LOVAS KÁROLY

lakás- és ablaktisztítóhoz

Arad, Mihály-utca 86/b.

Telefon, vagy levél meghívásokra azonnal rendelkezésére áll a n. é. közönségnek.

789.

TELEFON

789.

Andrássy-tér 8. számú

bázan egy

üzlethelyiség

— különösen dohánytőzsdének alkalmas — folyó évi november hó 1-ére

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22.

Nagy Sándor

szobrász

Arad, Kossuth-utca 4. sz.
(Mairovitz köfaragó telepén.)

Készít művészi kivitelű figurális és dekoratív

szobrász munkákat

n. m.: portrékat természet és fénykép után, síremlékeket, mindennemű iparművészeti tárgyakat, modern építmény, díszítő szobrászmunkákat, terrakotta, kő, gipsz, cement, stb. anyagokból és azok javítását vállalja a legolcsóbb árért. 4407

????

Ön is szeret

jól és olcsón venni? Ha igen, úgy okvetlenül keresse fel

KORÁNYI JENŐ

cipő, kalap és uri divat áruházát, mely páratlan a jó áru és olcsó ár tekintetében. o o o o o

Még mindig van 20000

pár cipő, kalap és divatcikk raktáron, mely előrehaladt saison miatt hallatlan olcsón kerül eladásra.

Cipők már 1 kor.-tól kezdve.

4534

Eladó

földszintes

háza.

A Rákóczi-utcában tehermentes, jövedelmez évente tisztán 1700 koronát. jó karban van egy utcai és két udvari lakás, van benne vízvezetékkel, gázvilágítással, az egész udvar beton burkolattal és kézi pumpázó kúttal ellátva. Eladási ára, melyből egy fillér engedmény nincsen 28000 korona. Cim megtehető a kiadóhivatalban. 4371

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműkben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weltzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműk, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereleltetnek

TELEFON 458.

TELEFON 458.

Intézeti leányfelöltők és leánykostümök

Őszi újdonságok.

Gyászruhák, gyászbluzok.

Legújabb angol női felöltők

Divatkabátok

Kosztümök

Aljak

Divatbluzok

Jupponok

Gyermekek ruhák

Legnagyobb választékban és legjutányosabban beszerezhető:

Radó Gyula

új divatáruházában, Arad, Andrássy-tér, Weitzer-utca sarkán.

Telefon 238.

4147